

STICHTING PENSIOENFONDS ROCKWOOL
ACTUARIËLE EN BEDRIJFSTECHNISCHE NOTA
12 DECEMBER 2025

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Doel, missie, visie en strategie van het pensioenfonds en risicohouding	6
2.1.	Doel, missie en visie	6
2.2.	Risicohouding pensioenfonds	7
3.	Organisatie, beheer en interne controle	9
3.1.	Organisatie pensioenfonds	9
3.1.1.	Bestuur	9
3.1.2.	Bestuursbureau	10
3.1.3.	Beleggingsadviescommissie	10
3.1.4.	Medezeggenschap	10
3.1.5.	Verantwoordingsorgaan	10
3.1.6.	Intern toezicht	10
3.1.7.	IORP-II Richtlijn	11
3.1.8.	Compliance officer	11
3.1.9.	Vertrouwenspersoon	12
3.1.10.	Organogram	12
3.2.	Uitbesteding van werkzaamheden	12
3.2.1.	Uitbesteding administratie	13
3.2.1.1.	Deelnemersadministratie	13
3.2.1.2.	Financiële administratie	13
3.2.2.	Uitbesteding vermogensbeheer	13
3.2.3.	Uitbesteding actuariële werkzaamheden	13
3.2.4.	Uitbesteding accountantswerkzaamheden	14
3.3.	Beheersmaatregelen en interne controle	14
3.3.1.	Deelnemersadministratie	15
3.3.2.	Premievaststelling	15
3.3.3.	Uitkeringen	15
3.3.4.	Managementinformatie	15
3.3.5.	Rapportage dekkingsgraad	16
3.4.	Communicatie	16
4.	Pensioenregeling	18
4.1.	Aangesloten onderneming(en)	18
4.2.	Deelnemerschap en pensioenregelingen	18
4.3.	De inhoud van de pensioenregeling	18
4.3.1.	Voorwaardelijke toeslagverlening	20
5.	Herverzekering	23
6.	Voorziening en reserves	24
6.1.	Technische voorzieningen	24
6.2.	Algemene reserve/eigen vermogen	27
7.	Beleggingsbeleid	28
7.1.	Het strategisch beleggingsbeleid	28
7.1.1.	Strategische invulling rentebeleid	28

7.2.	Opzet vermogensbeheer	29
7.3.	Risicometing en –beheersing	29
7.4.	Performance meting	29
7.5.	Kostenniveau vermogensbeheer	30
7.6.	Waarderingsgrondslag	30
8.	Premiebeleid	31
8.1.	Actuariel kostendekkende premie	31
8.2.	De interne financiering gebaseerd op de toepassing van een gedempte kostendekkende premie	31
8.3.	De feitelijk te betalen premie	32
9.	Vereist eigen vermogen en financiële sturingsmiddelen	33
9.1.	Vereist eigen vermogen	33
9.2.	Herstelplan	33
9.2.1.	Huidig herstelplan	33
9.3.	Beleggingsbeleid	34
9.4.	Toeslagbeleid	34
9.5.	Premiebeleid	35
9.6.	Noodclausule en kortingsbeleid	35
9.7.	Inhaalbeleid	36
9.8.	ALM-studie	36
9.9.	Haalbaarheidstoets	37
9.9.1.	Procedure haalbaarheidstoets	37
9.9.2.	Resultaten haalbaarheidstoets	37
10.	Het financieel crisisplan	38
10.1.	Definitie crisissituatie	38
10.2.	Risico's die kunnen leiden tot een crisissituatie	39
10.3.	Kritische dekkingsgraad	39
10.4.	Maatregelen in crisissituaties	40
10.5.	Communicatie	43
10.6.	Besluitvormingsproces	44
11.	Verklaring inzake beleggingsbeginselen	45
11.1.	Algemeen	45
11.1.1.	Doelstelling beleggingsbeleid	45
11.1.2.	Wijzigen van de verklaring	45
11.2.	Organisatie	45
11.2.1.	Het Pensioenfonds	45
11.2.2.	Het bestuur	45
11.2.3.	Beleggingsadviescommissie	46
11.2.4.	Deskundigheid medewerkers	46
11.2.5.	Scheiding van belangen	46
11.3.	Uitvoering	46
11.3.1.	Uitbesteding	46
11.3.2.	Strategisch beleggingsplan	46
11.3.3.	Algemene uitgangspunten beleggingsbeginselen	47

11.3.4.	Beleggingen	47
11.3.5.	Grenzen aan beleggingsbeslissingen	47
11.3.6.	Risicobeheersing	47
12.	Integriteitbeleid	48
12.1.	Introductie	48
12.2.	Doelstelling	48
12.3.	Integriteitrisico's	48
12.3.1.	Belangenverstrengeling	49
12.3.2.	Onoorbaar handelen	49
12.3.3.	Fraude	51
12.3.4.	Witwassen en terrorismefinanciering	51
12.4.	Incidentenregeling	51
12.5.	Rapportage	52

1. INLEIDING

Stichting Pensioenfonds Rockwool (hierna: het pensioenfonds) is een ondernemingspensioenfonds als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet. Uit het gestelde in artikel 145, lid 1 van de Pensioenwet vloeit voort dat een ondernemingspensioenfonds een actuariële en bedrijfstechnische nota (Abtn) dient vast te stellen. De inhoud van deze Abtn dient zodanig te zijn dat De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) tot een oordeel kan komen over de wijze waarop wordt voldaan aan het bepaalde bij of krachtens de Pensioenwet. In het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen (in deze Abtn verder “Besluit FTK” genoemd) zijn nadere regels gesteld aan de Abtn van pensioenfondsen.

In het Besluit FTK wordt gewerkt met een beleidsdekkingsgraad en een actuele dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt bepaald door het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden van de afgelopen twaalf maanden te nemen. De beleidsdekkingsgraad is maatgevend voor besluitvorming omtrent de financiële positie van het pensioenfonds, tenzij anders aangegeven.

Deze Abtn is vastgesteld op 12 december 2025 en geldt met ingang van diezelfde datum. Het bestuur is te allen tijde bevoegd deze Abtn te wijzigen. In deze Abtn worden dezelfde begrippen gehanteerd als de begrippen in de statuten en het pensioenreglement, tenzij anders wordt aangegeven.

2. DOEL, MISSIE, VISIE EN STRATEGIE VAN HET PENSIOENFONDS EN RISICHOUDING

2.1. Doel, missie, visie en strategie

Doel

In de statuten van het pensioenfonds is de volgende doelomschrijving opgenomen: “Het fonds heeft ten doel deelnemers, inclusief gewezen deelnemers en gepensioneerden en hun nabestaanden, te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom, invaliditeit en overlijden overeenkomstig het bepaalde in het pensioenreglement. Door het pensioenfonds is deze statutaire doelomschrijving als volgt vertaald:

Het pensioenfonds heeft als doel te zorgen voor een ouderdomspensioen voor deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden en voor een nabestaandenpensioen voor de (gewezen) partners en kinderen van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden.

Missie

Het pensioenfonds beheert en belegt de premies van Rockwool B.V. en haar werknemers. Daarnaast beheert zij de opgebouwde aanspraken, premievrije aanspraken en ingegane pensioenrechten van de oud-werknemers. Het pensioenfonds wil een goed en betaalbaar collectief pensioen realiseren.

Kernwaarden van het pensioenfonds zijn:

- Verantwoordelijkheid;
- Evenwichtigheid;
- Begrijpelijkheid;
- Betrouwbaarheid;
- Kostenbewustzijn;
- Transparantie;
- Laagdrempelig en
- Maatschappelijk verantwoord.

Visie

Het pensioenfonds voert een stabiel en toekomstbestendig beleid en streeft daarbij naar draagvlak en vertrouwen. Het pensioenfonds wil letterlijk en figuurlijk dichtbij de deelnemers staan. Het pensioenfonds hanteert de volgende uitgangspunten met betrekking tot risico en kosten:

- gestreefd moet worden naar tenminste een nominaal pensioen;
- het korten van aanspraken en uitkeringen dient te worden voorkomen;
- als kortingen toch noodzakelijk zijn, dan dient de hoogte van de korting in beginsel zo beperkt mogelijk te zijn;
- het niveau van de uitvoeringskosten dient zorgvuldig beheerst te worden.

De beleggingsrisico's dienen te passen bij deze uitgangspunten.

Strategie

Het bestuur voert een solide en professioneel beleid dat in overeenstemming is met wet- en regelgeving, waaronder de Wet toekomst pensioenen en DORA. Het pensioenfonds zorgt ervoor dat tijdig, juist en efficiënt datgene wordt geleverd dat is vastgelegd in uitvoeringsovereenkomst en pensioenreglement.

De organisatie van het pensioenfonds wordt zodanig ingericht dat een professionele en integere uitvoering van de pensioenregeling wordt gewaarborgd waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan een beheersing van kosten en beleggingsrisico's. Het pensioenfonds realiseert transparantie en betrokkenheid door zijn deelnemers en de werkgever zo te informeren dat het hen daadwerkelijk helpt pensioenkeuzes te maken. De communicatie is niet alleen op ouderen gericht, maar wijst ook jongeren op het belang van een goed pensioen en is vastgelegd in het communicatiebeleid van het pensioenfonds. Het pensioenfonds ondersteunt de werkgever bij zijn zorgplicht richting werknemers en adviseert desgewenst belanghebbenden bij ontwikkelingen op pensioengebied.

2.2. Risicohouding pensioenfonds

Sociale partners en het bestuur van het pensioenfonds hebben in 2015 gezamenlijk gesproken over de risicohouding en daarmee uiteindelijk de financieel-actuariële beleidskeuzes van het bestuur. Sociale partners hebben daarbij aangegeven de keuze van het bestuur voor tenminste een nominaal pensioen te onderschrijven. Daarbij is door sociale partners tevens aangegeven dat zij zich realiseren dat, gezien de financiële positie van het pensioenfonds, de bestaande pensioenregeling en de premieafspraken, de mogelijkheden voor toeslagverlening beperkt zijn. Begin 2018 heeft opnieuw overleg met sociale partners plaatsgevonden over de risicohouding en is deze bevestigd door de sociale partners.

Vanuit de kwalitatieve risicohouding hebben sociale partners (onder)grenzen gesteld aan hetgeen door middel van de pensioenregeling dient te worden bereikt. Door sociale partners worden de volgende grenzen aangegeven:

- Ambitie:
 - Een pensioenresultaat dat tenminste een nominaal pensioen biedt;
 - Op basis van de huidige externe factoren (marktomstandigheden ten aanzien van rentestand) geen indexatieambitie;
- Risico:
 - Voor de lange termijn een ondergrens van het pensioenresultaat van de haalbaarheidstoets van 70% en een maximale afwijking in het 5^e percentiel van 28,6%
 - Voor de korte termijn een bandbreedte van het VEV tussen 110,2% en 117,8%;
- Premie:
 - Een maximale premie van 32,6% van de premiegrondslag;
 - Voor zover de premie ontoereikend is voor de inkoop van rechten, een evenredige verlaging van het op te bouwen pensioen (verlaging opbouwpercentage).

Sociale partners kunnen de hiervoor genoemde grenzen in de toekomst aanpassen.

Op basis van deze grenzen en de resultaten van de in 2017 uitgevoerde ALM-studie heeft het bestuur van het pensioenfonds de risicohouding en het beleggingsbeleid bepaald. In 2022 is een nieuwe ALM studie uitgevoerd waarbij alternatieve beleggingsmixen zijn doorgerekend. Uit de studie is geconcludeerd dat de omvang van de verbetering door een offensievere alternatieve beleggingsmix zeer

beperkt is. Er is geen sprake van een materiële verbetering. Het beleggingsbeleid is nader uitgewerkt in hoofdstuk 7.

3. ORGANISATIE, BEHEER EN INTERNE CONTROLE

3.1. Organisatie pensioenfonds

3.1.1. Bestuur

Overeenkomstig de statuten wordt het pensioenfonds bestuurd en beheerd door een bestuur gevormd door tenminste vier bestuursleden, van wie (wanneer sprake is van vier bestuurders):

- De helft onder wie de voorzitter, wordt voorgedragen door de werkgever;
- Één bestuurder (geleding deelnemers) wordt voorgedragen door de werknemersvertegenwoordigers in het Verantwoordingsorgaan en
- Één bestuurder (geleding gepensioneerden) wordt voorgedragen door de gepensioneerdenvertegenwoordiger in het Verantwoordingsorgaan.

Het bestuur kiest elke vier jaar een secretaris, bij voorkeur een bestuurder namens de geleding deelnemers dan wel gepensioneerden. Het bestuur stelt een Geschiktheidsplan op dat voldoet aan de deskundigheidseisen die door DNB worden gesteld. De samenstelling van het bestuur dient te voldoen aan de criteria zoals vastgelegd in het deskundigheidsplan voor de bestuursleden van het pensioenfonds.

Het bestuur zal jaarlijks haar eigen functioneren zowel voor het bestuur als geheel, als voor de individuele bestuursleden afzonderlijk, evalueren en de resultaten bespreken in een speciaal daartoe belegde vergadering. Eenmaal per drie jaar wordt de zelfevaluatie begeleid door een extern deskundige. Het individueel beoordelen en functioneren zal onder andere plaatsvinden door gesprekken met de voorzitter en/of de secretaris. Tenminste één persoon van het algemeen bestuur zal de bevoegdheden van het dagelijks bestuur evalueren. Hiertoe zal de desbetreffende persoon gesprekken voeren met het dagelijks bestuur en andere leden van het algemeen bestuur. Het bestuur kan besluiten gebruik te maken van ondersteuning door externen dan wel het inzetten van andere instrumenten en middelen. De resultaten van deze jaarlijkse evaluatie en de gesprekken worden niet openbaar gemaakt.

Het dagelijks bestuur van het pensioenfonds wordt gevormd door de voorzitter en de secretaris ondersteund door het bestuursbureau. Alle operationele besluiten worden voorgelegd aan ten minste één medebestuurslid. Het pensioenfonds wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door het gehele bestuur of door twee gezamenlijk handelende bestuursleden, van wie er één dient te behoren tot het dagelijks bestuur.

Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af omtrent het gevoerde beleid en de financiële huishouding in de jaarrekening van het pensioenfonds. De jaarrekening wordt in overeenstemming met wettelijke regels gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel en kan worden geraadpleegd op de website van het pensioenfonds.

3.1.2. Bestuursbureau

Het bestuur heeft een bestuursbureau ingericht waar de bestuurssecretaris werkzaam is. De taken van de bestuurssecretaris betreffen o.a.:

- Het (beleidsmatig) ondersteunen van het pensioenfonds bestuur;
- De coördinatie van de uitbestedingen door het pensioenfonds;
- Het (inhoudelijk) voorbereiden, verzorgen en organiseren van bijeenkomsten;
- Het up to date houden van de pensioenfonds documenten inclusief de website;

Alle taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden uitgevoerd door de bestuurssecretaris zijn vastgelegd in een functieomschrijving. De bestuurssecretaris wordt, ten einde het key man risk te verminderen, in zijn werkzaamheden ondersteund door een bestuursadviseur van AZL.

3.1.3. Beleggingsadviescommissie

De beleggingsadviescommissie bestaat uit tenminste één bestuurslid en een extern lid. De beleggingsadviescommissie heeft tevens de vrijheid om zich te laten adviseren door deskundigen, niet zijnde bestuursleden of leden van de beleggingsadviescommissie. De beleggingsadviescommissie van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor de monitoring en het toezicht op het vermogensbeheer. De beleggingsadviescommissie dient als adviesorgaan van het bestuur. De taken en verantwoordelijkheden van de beleggingsadviescommissie zijn door het bestuur vastgesteld en nader uitgewerkt in het Reglement Beleggingsadviescommissie. De beleggingsadviescommissie is verantwoordelijk voor het monitoren, beoordelen en adviseren van de beleggingsactiviteiten. Het strategisch beleggingsplan en het beleggingsjaarplan worden door het bestuur vastgesteld.

3.1.4. Medezeggenschap gepensioneerden

De pensioengerechtigden worden in het bestuur vertegenwoordigd door een bestuurslid dat namens de geleding gepensioneerden zitting heeft in het bestuur en door de gepensioneerdenvertegenwoordiger in het verantwoordingsorgaan.

3.1.5. Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit vertegenwoordigers van de deelnemers, de pensioengerechtigden en de werkgever. Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd en over de naleving van de principes van goed pensioenfondsbestuur. Er is een afzonderlijk reglement waarin de taken en bevoegdheden, de werkwijze, samenstelling en benoeming van het verantwoordingsorgaan zijn vastgelegd.

3.1.6. Intern toezicht

Met ingang van 22 september 2022 wordt het intern toezicht ingevuld door middel van een visitatiecommissie. De visitatiecommissie bestaat uit tenminste drie personen. De visitatiecommissie bestaat uit personen die onafhankelijk zijn van de werkgever en van de deelnemers, het pensioenfonds,

de organisaties waaraan de uitvoering is opgedragen en de extern accountant en actuaris van het pensioenfonds. Door de visitatiecommissie worden jaarlijks beleids- en bestuursprocessen en de checks en balances binnen het pensioenfonds beoordeeld. Daarnaast beoordeelt de visitatiecommissie de wijze waarop het pensioenfonds wordt aangestuurd en de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op de lange termijn. Door de visitatiecommissie worden haar bevindingen en eventuele aanbevelingen jaarlijks schriftelijk gerapporteerd. Er is een afzonderlijk reglement waarin de taken en bevoegdheden, de werkwijze, samenstelling en benoeming van de visitatiecommissie zijn vastgelegd.

3.1.7. IORP-II Richtlijn

Op grond van artikel 143a Pensioenwet, dat in werking is getreden met ingang van 13 januari 2019 ter implementatie van de IORP-II Richtlijn, dient een pensioenfonds te beschikken over een risicobeheerfunctie, een interne auditfunctie en een actuariële functie. Het bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting van deze sleutelfuncties op een wijze die voldoet aan de vereisten zoals geformuleerd in de wet- en regelgeving. Daarbij mag het bestuur rekening houden met de omvang, de aard en de schaal en de complexiteit van de werkzaamheden van het pensioenfonds. Er is een afzonderlijk reglement waarin de taken en bevoegdheden, de werkwijze, samenstelling en benoeming van de sleutelfunctiehouders zijn vastgelegd.

Risicobeheerfunctie

De risicobeheerfunctie beoordeelt, monitort en rapporteert over het risicobeheersysteem. Ook heeft de risicobeheerfunctie een initiërende en adviserende rol bij het vormgeven van het risicobeheer. De sleutelfunctiehouder is een externe deskundige.

Interne auditfunctie

De interne auditfunctie is belast met het uitvoeren van (interne) audits binnen de bedrijfsvoering van een pensioenfonds. Een bestuurslid is de sleutelfunctiehouder.

Actuariële functie

De actuariële functie ziet onder meer toe op de berekeningen van de technische voorzieningen en premiestelling van het pensioenfonds. De certificerend actuaris is zowel sleutelfunctiehouder als – vervuller van de actuariële functie.

3.1.8. Compliance officer

De compliance officer toetst de naleving van de gedragscode onder verantwoordelijkheid van het bestuur. De compliance officer houdt toezicht op de deugdelijkheid van interne regels en procedures. Tenminste eenmaal per jaar rapporteert de compliance officer over de werkzaamheden en doet aanbevelingen op basis van de gedragscode van het pensioenfonds. De gedragscode is gebaseerd op de modelgedragscode van de Pensioenfederatie. De gedragscode is van toepassing op de leden van het bestuur, de leden van het verantwoordingsorgaan, de leden van de visitatiecommissie, het extern lid van de beleggingsadviescommissie, de sleutelfunctiehouder risk, de actuariële sleutelfunctiehouder,

het bestuursbureau. De gedragscode kan door het bestuur ook van toepassing worden verklaard op andere aan te wijzen verbonden personen.

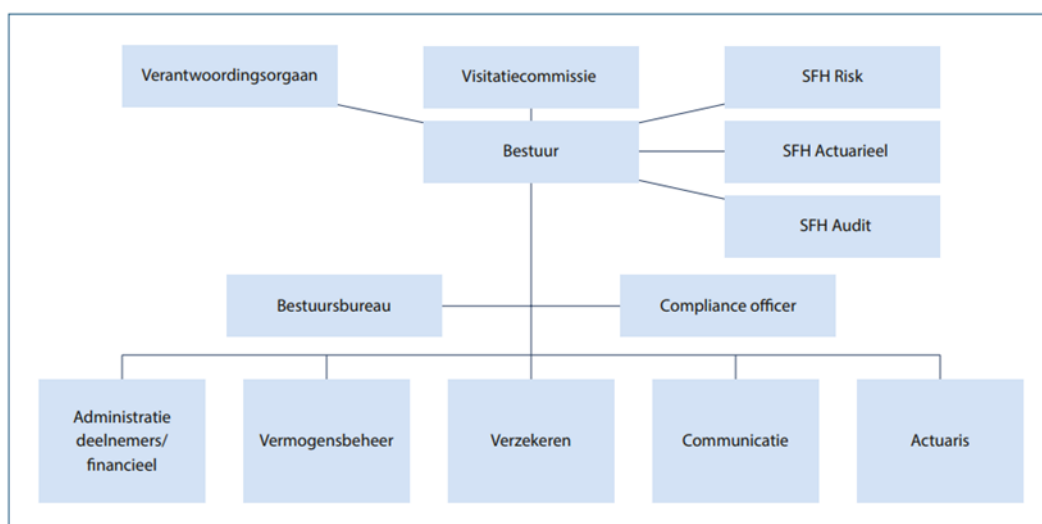
De taken, bevoegdheden en werkzaamheden van de compliance officer zijn vastgelegd in een compliance charter.

3.1.9. Vertrouwenspersoon

Het bestuur heeft in het kader van het vernieuwen van de Klokkenluidersregeling in 2024 een onafhankelijk en extern vertrouwenspersoon aangewezen.

3.1.10. Organogram

Onderstaand organogram geeft weer op welke wijze het pensioenfonds is georganiseerd:

3.2. Uitbesteding van werkzaamheden

Het bestuur heeft de mogelijkheid om specifieke werkzaamheden uit te besteden. Het bestuur heeft de wijze waarop dit gebeurt vastgelegd in een uitbestedingsbeleid. Onderdeel van het uitbestedingsbeleid is dat risico's worden benoemd en geanalyseerd en dat wordt voorzien in procedures en maatregelen waarmee de risico's beheersbaar worden gemaakt.

Bij de besluiten die het bestuur neemt ten aanzien van uitbesteding worden de volgende criteria van de werkzaamheden die aan derden worden uitbesteed, beoordeeld:

- Vereiste deskundigheid;
- Kosten;
- Effectiviteit van activiteiten;
- Continuïteit van werkzaamheden;
- Beheersbaarheid van uitbesteede werkzaamheden;
- Benodigde interne controle;
- De aanwezigheid van een beheerst beloningsbeleid.

Grondslag voor de uitbesteding van activiteiten is te allen tijde (het bestaan van) een rechtsgeldige en door het pensioenfonds en een derde partij waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed ondertekende en gedateerde overeenkomst. In deze uitvoeringsovereenkomst zijn de wederzijdse rechten en plichten vastgelegd conform het daarover bepaalde in het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.

3.2.1. Uitbesteding Administratie

3.2.1.1. Deelnemersadministratie

De deelnemersadministratie wordt uitgevoerd door AZL.

3.2.1.2. Financiële administratie

De financiële administratie is uitbesteed aan AZL. De financiële administratie betreft het opstellen en voorbereiden van de jaarlijkse financiële verantwoording. Alle taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de financiële administrateur zijn vastgelegd in een uitbestedingsovereenkomst en een service-level overeenkomst. Tevens is de financiële administrateur bevoegd tot het uitvoeren van de maandelijkse uitkeringen en incidentele betalingen.

3.2.2. Uitbesteding Vermogensbeheer

Het vermogensbeheer is uitbesteed aan een fiduciair manager, Goldman Sachs Asset Management B.V. (GSAM). De beleggingsadministratie wordt uitgevoerd door GSAM. Het bestuur kan, op advies van de beleggingsadviescommissie, in uitzonderlijke gevallen besluiten af te wijken van de strategische asset allocatie.

3.2.3. Uitbesteding Actuariële werkzaamheden

De actuariële werkzaamheden worden uitbesteed aan een onafhankelijk adviserend actuaris (Willis Towers Watson) en een onafhankelijk certificerend actuaris (Triple A Risk Finance Certification B.V.). De werkzaamheden van de adviserend actuaris betreffen de reguliere ondersteuning inzake operationele zaken, zoals het vaststellen van de verplichtingen ten behoeve van de financiële verantwoording, de vaststelling van de kostendeekkende premie, alsmede de vaststelling van de vermogenspositie overeenkomstig de daartoe door de DNB gestelde regels. Daarnaast worden in specifieke zaken de adviezen van de adviserend actuaris ingewonnen. De certificerend actuaris is belast met de werkzaamheden, als bedoeld in artikel 147, lid 3, sub h en lid 4 van de Pensioenwet. Jaarlijks wordt hiervoor een opdracht verstrekt.

3.2.4. Uitbesteding Accountantswerkzaamheden

De accountantswerkzaamheden zijn uitbesteed bij een onafhankelijk extern accountant, ForvisMazars Accountants & Adviseurs, via een jaarlijkse opdracht. De externe accountant wordt benoemd door het bestuur.

3.3. Beheersmaatregelen en interne controle

Vergaderingen van het bestuur worden bijeengeroepen door of vanwege de secretaris, door middel van e-mail aan de andere bestuursleden, met een termijn van tenminste vijf werkdagen. Ter beoordeling van de voorzitter kan van deze termijn worden afgeweken. Het bestuur beslist bij meerderheid van stemmen waarbij tenminste 50% van de bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd zijn. Blanco, niet, en niet juist uitgebrachte stemmen tellen niet mee. Hierbij wordt rekening gehouden met paritaire stemverhoudingen. Over personen wordt schriftelijk en over zaken wordt mondeling gestemd, tenzij de voorzitter anders beslist. Bij staking van stemmen over zaken wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Besluitvorming door het bestuur kan op andere wijze dan in een vergadering plaatsvinden, indien geen van de in functie zijnde bestuurders zich niet tegen deze wijze van besluitvorming hebben verzet. Van aldus genomen besluiten wordt aantekening gehouden in de notulen van de daaropvolgende vergadering.

Het beleid en de beleidsvoornemens van het pensioenfonds worden jaarlijks onderbouwd met een begroting. Het beleidsplan wordt vastgesteld door het bestuur van het pensioenfonds. Het bestuur wordt voor wat betreft het beleggingsbeleid ondersteund door een beleggingsadviescommissie. Het bestuur benoemt de leden van de beleggingsadviescommissie, waarbij zowel werkgevers- als werknemersleden zitting hebben. Het bestuur brengt jaarlijks onder overlegging van een accountantsverklaring schriftelijk verslag uit aan de deelnemers van het pensioenfonds van het in het afgelopen boekjaar gevoerde beleid en beheer.

Gedurende het jaar ontvangt het bestuur één of meer voortgangsrapportages van het bestuursbureau. Voor de uitoefening van haar taak beschikt het bestuur tevens ten minste over de volgende (management)informatie:

- een kwartaalrapportage inzake de beleggingen en de daarbij behorende (geprognosticeerde) ontwikkeling van de (beleids-)dekkingsgraad;
- de relevante ontwikkelingen op pensioengebied en de mogelijke consequenties hiervan voor het pensioenfonds (regelmatig aangeleverd door de administrateur);
- het concept jaarverslag inclusief jaarrekening van het pensioenfonds;
- een accountantsverklaring plus schriftelijk verslag van de accountant;
- een actuariel rapport van de adviserend actuaire en een actuariële verklaring van de certificerend actuaire.

Ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het pensioenfonds aanwezige informatie heeft het pensioenfonds een gedragscode en klokkenluidersregeling opgesteld. De gedragscode geldt voor de bestuursleden, voor de leden van de beleggingsadviescommissie, de leden van de visitatiecommissie en het verantwoordingsorgaan, de

medewerkers van het bestuursbureau en de door het bestuur aangewezen verbonden personen en instanties. De bevoegdheden van het bestuur ten aanzien van financiële transacties zijn vastgelegd in een procuratieregeling. De interne controle is zoveel mogelijk gewaarborgd door de volgende maatregelen van interne controle:

- het afbakenen van bevoegdheden, door het beperken van het aantal bevoegdheden per persoon en het beperken van het aantal personen per bevoegdheid;
- in de statuten is de tekeningsbevoegdheid geregeld namens het pensioenfonds. Hierin is bepaald dat behalve een bestuurslid altijd een lid van het Dagelijks Bestuur moet meetekenen;
- er is een bankprocuratie geregeld.

Jaarlijks zal de externe accountant rapporteren omtrent de betrouwbaarheid van de interne controles, op basis van de minimum vereisten voor een goedkeurende verklaring bij de jaarverslaggeving van het pensioenfonds. Op onderstaande gebieden vinden de volgende processen en controlewerkzaamheden plaats:

3.3.1. Deelnemersadministratie

Deze geschiedt in samenwerking met de personeelsadministratie van Rockwool B.V.

Vanuit het salarisadministratiesysteem (Nmbrs) van Rockwool B.V. worden:

- maandelijks nieuwe salarissen doorgegeven aan AZL;
- maandelijks mutaties met betrekking tot huwelijk/scheiding/partnerrelatie/WAO en WIA/parttime/bedrijfswijziging en personalia uit het pakket geselecteerd en doorgegeven aan AZL;
- maandelijks de nieuwe en ontslagen deelnemers doorgegeven aan AZL;
- bij overlijden volgt er een directe melding aan AZL via de Basisregistratie personen (BRP).

AZL is aangesloten bij BRP en het Pensioenregister waarbij mutaties binnen de pensioenfondsdeelnemers (in Nederland) door gemeenten gemeld wordt aan het pensioenfonds.

3.3.2. Premievaststelling

Door een rekenmodule in het Nmbrs-pakket is er een automatische koppeling tussen het salaris en de te betalen pensioenpremie voor elke deelnemer. De berekening voor het werkgeversdeel is hieraan gekoppeld. Maandelijks worden de premies bij de werknemer en werkgever geïnd en binnen 10 dagen doorbetaald aan het pensioenfonds.

3.3.3. Uitkeringen

Deze worden door AZL vastgesteld en uitbetaald.

3.3.4. Managementinformatie

Het jaarverslag wordt na afloop van een boekjaar opgesteld evenals de statutaire jaarrekening en de staten voor de DNB. Elk kwartaal worden rapportages opgesteld omtrent de ontwikkelingen van het belegd vermogen. Deze worden overlegd aan DNB. Periodiek wordt de beleggingsadviescommissie van het pensioenfonds geïnformeerd door de vermogensbeheerder omtrent het verloop van de beleggingen.

Bovendien vindt er tenminste viermaal per jaar een vergadering plaats met deze vermogensbeheerder om de resultaten en het te voeren beleid te bespreken. De beleggingsadviescommissie doet elke bestuursvergadering verslag van de stand van zaken met betrekking tot de beleggingsportefeuille en de beleidsdekkingsgraad. Er zijn contracten en/of Service Level Agreements afgesloten met externe partijen die jaarlijks worden getoetst. Jaarlijks wordt een kostenoverzicht en begroting opgesteld van het pensioenfonds dat goedgekeurd wordt door het bestuur.

3.3.5. Rapportage dekkingsgraad

Het bestuursbureau berekent de dekkingsgraad maandelijks aan de hand van de aangeleverde cijfers van de adviserend actuaire, de fiduciair manager en AZL. Bij een wijziging van grondslagen wordt het effect hiervan meegenomen bij de berekening van de eerstvolgende dekkingsgraad volgens op het bestuursbesluit waarbij de wijziging van de grondslag(en) is vastgesteld. De dekkingsgraad wordt gerapporteerd aan DNB. Indien na vaststelling van de berekende dekkingsgraden wordt ontdekt dat deze, ondanks waarborgen voor een juiste vaststelling, foutief zijn vastgesteld en aan DNB gerapporteerd, dan wordt het volgende proces gevolgd:

- het bestuur wordt geïnformeerd van de geconstateerde afwijking;
- de oorzaak, aard en omvang van de afwijking wordt vastgesteld;
- afwijkingen in bij DNB ingediende maand- en kwartaalstaten worden gecorrigeerd en opnieuw aan DNB gerapporteerd indien de correctie een impact op de beleidsdekkingsgraad heeft van tenminste 0,1%-punt;
- het bestuur kan in voorkomende gevallen besluiten een lagere tolerantiegrens te hanteren. Indien het bestuur hiertoe besluit wordt de motivatie hiervoor vastgelegd;
- correcties in de dekkingsgraad van ingediende jaarstaten worden altijd door middel van een herrapportage aan DNB ingestuurd.

3.4. Communicatie

In lijn met de principes van goed pensioenfondsbestuur heeft het bestuur een communicatiebeleidsplan opgesteld. Het bestuur refereert met dit plan naar de onder de Pensioenwet voorgeschreven communicatiestromen. Ten behoeve van de uitvoering van het communicatiebeleidsplan heeft het bestuur een bestuurslid aangewezen met als aandachtsgebied communicatie. Dit bestuurslid wordt ondersteund door het bestuursbureau.

Doelstellingen van het plan zijn onder andere:

- vergroten van het pensioenbewustzijn van de deelnemer;
- urgentie versterken (o.a. actief informatie verstrekken over de kenmerken van de pensioenregeling en eventuele risico's);
- vergroten eigen vaardigheid deelnemers met betrekking tot hun eigen pensioen;
- positievere beoordeling van pensioeninformatie.

Zowel interne als externe doelgroepen zijn geïdentificeerd en er zijn afspraken gemaakt over communicatievormen. De belangrijkste daarvan zijn:

- wettelijke middelen;

- website;
- papieren en digitale communicatie;
- persoonlijk contact;
- bijeenkomsten.

Jaarlijks wordt een communicatiejaarplan opgesteld waarin een jaarplanning is opgenomen. Het communicatiejaarplan wordt door het bestuur vastgesteld. Het bestuur evalueert jaarlijks de resultaten van de uitgevoerde werkzaamheden op het gebied van communicatie.

4. PENSIOENREGELING

4.1. Aangesloten onderneming(en)

Het pensioenfonds voert de pensioenregeling(en) uit voor de werknemers van Rockwool B.V. alsmede de (directe of indirecte) dochtermaatschappijen waarvoor de cao voor Rockwool geldt (hierna te noemen werkgever). De wederzijdse verantwoordelijkheden, rechten en (financiële) plichten zijn vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst met de werkgever. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen met betrekking tot de aanmelding van deelnemers, premievaststelling, de wijze en het tijdstip van premiebetaling en het verlenen van toeslagen.

Meerdere werkgevers kunnen zich aansluiten bij het pensioenfonds. De hiervoor geldende voorwaarde is dat werkgever en pensioenfonds dat uitdrukkelijk hebben afgesproken.

4.2. Deelnemerschap en pensioenregelingen

Deelnemer aan de pensioenregelingen zijn de in het pensioenreglement aangeduide werknemers met wie de werkgever een pensioenovereenkomst heeft gesloten of nog gaat sluiten. De inhoud van de pensioenovereenkomst is vastgelegd in het pensioenreglement.

4.3. De inhoud van de pensioenregeling

Het pensioenfonds voert de pensioenregeling uit voor de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden en nabestaanden die rechten hebben verworven op grond van het pensioenreglement van 2018 en voorafgaande pensioenreglementen. De regeling kan worden geclassificeerd als een collectieve beschikbare premieregeling (CDC) door de gemaximeerde, vaste pensioenpremie van de werkgever. Indien de benodigde pensioenpremie voor de reglementaire opbouw dit maximum overschrijdt, zal dit leiden tot een verlaagde toekomstige pensioenopbouw.

De belangrijkste kenmerken van de pensioenregeling(en) worden hierna weergegeven:

Deelnemer	De werknemer in dienst van de werkgever
Opneming	De opneming geschiedt per de eerste van de maand waarin aan de gestelde eisen wordt voldaan.
Jaarsalaris	Twaalfmaal het vaste maandsalaris (inclusief vaste toeslagen) vermeerderd met de vakantietoeslag en 13e maand dat geldt op het tijdstip van vaststelling van de pensioengrondslag. Het jaarsalaris is gemaximeerd op € 137.800 (2026).
Franchise	De opbouwfranchise bedraagt per 1 januari 2026 € 24.478.
Pensioengrondslag	De pensioengrondslag wordt bij opneming in de pensioenregeling en vervolgens jaarlijks per 1

	januari vastgesteld op een bedrag gelijk aan het jaarsalaris verminderd met de opbouwfranchise.
Pensioenjaren	De pensioenjaren zijn de jaren gelegen tussen 1 januari 2018 of de latere datum van opneming als deelnemer in de pensioenregeling en de pensioendatum. Het aantal pensioenjaren wordt afgerond op hele jaren en volle maanden. Hierbij wordt een overblijvend gedeelte van een maand van 15 dagen of meer voor een volle maand gerekend en een overblijvend gedeelte van minder dan 15 dagen verwaarloosd.
Reglementaire pensioendatum	De eerste dag van de maand waarin de 68 ^e verjaardag van de (gewezen) deelnemer valt.
Ouderdomspensioen	Het ouderdomspensioen is gebaseerd op een voorwaardelijk geïndexeerd middelloon. Het jaarlijkse levenslange ouderdomspensioen is gelijk aan maximaal 1,875% van de pensioengrondslag van de deelnemer op de datum van deelneming vermenigvuldigd met het aantal pensioenjaren van de deelnemer. Bij een wijziging van de pensioengrondslag wordt het jaarlijks levenslang ouderdomspensioen verhoogd of verlaagd met 1,875% van de verhoging respectievelijk verlaging, vermenigvuldigd met het aantal pensioenjaren gelegen na de wijziging. Voor 2026 is het opbouwpercentage vastgesteld op 1,489% .
Partnerpensioen	Het partnerpensioen bedraagt voor deelnemers 70% van het te bereiken ouderdomspensioen.
ANW-hiaat	Er is een tijdelijk partnerpensioen voor gehuwden, geregistreerde partners en partners met een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst.
Wezenpensioen	Het wezenpensioen bedraagt 20% van het te bereiken partnerpensioen tot 21 jaar respectievelijk 27 jaar voor studerende of invalide kinderen. Voor volledige wezen wordt de uitkering verdubbeld.
Financiering	De financiering vindt plaats middels jaarlijkse affinanciering op basis van stortingskoopsommen en betaling van

	periodieke risicopremies voor nog niet ingekochte nabestaandenpensioenen.
Voortzetting pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid	Vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid wordt volgens een 5-klassen systeem verleend.
Flexibele elementen	- Vervroeging van de pensioendatum - Uitrui van PP voor hoger OP - Uitrui van OP voor hoger PP - Hoog/laag pensioen na ingang
Kosten van de pensioenregeling	De kosten van de pensioenregeling bedragen 32,6% van de premiegrondslag (jaarsalaris onder aftrek van de premiefranchise). De bijdrage van de deelnemer bedraagt 12,6% van zijn premiegrondslag. De bijdrage van de werkgever is vast en bedraagt 20% van de premiegrondslag.
Garantie bepalingen	Voor medewerkers die op 31 december 2005 reeds deelnemer waren in de vorige pensioenregeling van het pensioenfonds gelden overgangsbepalingen. De opgebouwde rechten uit de basispensioenregeling worden premievrij gemaakt en jaarlijks voorwaardelijk geïndexeerd. Voor deze deelnemers geldt een leeftijdsafhankelijke garantie ten aanzien van de hoogte van de te bereiken pensioenaanspraken. Op basis hiervan is voor deelnemers een individuele jaarlijkse inkoop vastgesteld die jaarlijks voorwaardelijk wordt geïndexeerd. Voor zover deze aanspraken bij verleden diensttijd horen worden deze binnen de 15-jaren regelingen vanaf 1 januari 2006 ingekocht. De inkoop van deze garantieregeling is in 2020 geëindigd.

4.3.1. Voorwaardelijke toeslagverlening

Het pensioenfonds beslist jaarlijks, krachtens de uitvoeringsovereenkomst, of en in hoeverre per 1 januari de opgebouwde pensioenaanspraken van de deelnemers worden aangepast op basis van de algemene aanpassing van de cao-lonen van de werkgever. Het pensioenfonds beslist verder jaarlijks per 1 januari of en in hoeverre de ingegane pensioenen en de nog niet ingegane pensioenen van degene van wie het deelnemerschap in de pensioenregeling is geëindigd, worden aangepast tot ten hoogste de ontwikkeling van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie alle huishoudens, zoals berekend door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), voor de maand september van het daaraan voorafgaande jaar.

1. De voorgenomen toeslagen zijn voorwaardelijk. Voor deze voorwaardelijke toeslagen is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald. De daadwerkelijke toeslagverlening wordt jaarlijks door het bestuur bij bestuursbesluit vastgesteld. Het bestuur houdt daarbij in beginsel, conform de wettelijke vereisten, de volgende beleidsregel aan: elk jaar wordt het voor toeslag beschikbare vermogen vastgesteld. Hiertoe wordt het vermogen bepaald dat boven de beleidsdekkingsgraad van 110% uitkomt;
2. De hoogte van de bestendige toeslagverlening wordt zodanig bepaald dat de contante waarde van alle toeslagen gelijk is aan het beschikbare vermogen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de toeslagen jaarlijks tot aan het einde van de overlevingstafel verleend worden. De resulterende toeslagkasstromen worden hierbij contant gemaakt met het verwachte rendement op zakelijke waarden (6,75%);
3. De maximaal te verlenen toeslag wordt bepaald als percentage van de maatstaf. Dit percentage wordt vervolgens toegepast op de verwachte feitelijke realisatie van de maatstaf;
4. Afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad kan extra toeslag worden verleend om misgelopen toeslagen in het verleden te compenseren (inhaaltoeslag) of in het verleden doorgevoerde vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten te compenseren. Dit wordt incidentele toeslagverlening genoemd;
5. De ondergrens van waaraf incidentele toeslagverlening kan worden verleend wordt bepaald door het maximum van enerzijds de beleidsdekkingsgraad waarbij volgens de toeslagregels volledige indexatie kan worden verstrekt én anderzijds het vereist eigen vermogen. Als het pensioenfonds over meer vermogen beschikt dan het vermogen dat behoort bij de bedoelde ondergrens dan kan het verschil tussen het feitelijk aanwezige eigen vermogen (afgemeten aan de beleidsdekkingsgraad) en de bedoelde ondergrens in enig jaar voor een vijfde deel worden aangewend voor incidentele toeslagverlening;
6. Bij de toepassing van het door het fonds gehanteerde toeslagbeleid prevaleren de wettelijke regels boven de hierna genoemde beleidsstaffel.

Dekkingsgraad	Mogelijke verhoging
110% en lager	Geen toeslag
Tussen 110% en 130%	Toeslag opbouwend
130% en hoger	Volledige toeslag en eventueel incidentele toeslagverlening

Het bestuur kan, gehoord de actuaris, in enig jaar besluiten om afwijkend van de hierboven opgenomen leidraad anderszins een toeslag al dan niet toe te kennen. Het bestuur van het pensioenfonds heeft het recht het toeslagbeleid aan te passen. Deze aanpassing behoeft de besluitvorming zoals omschreven in de statuten en reglementen. Toekomstige wijzigingen in het toeslagbeleid zijn bindend voor alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Afwijkend van de hierboven genoemde voorwaardelijke toeslagverlening wordt voor ANW-hiaatpensioenen die hun ingangsdatum ontleen aan een overlijden vóór 1 januari 2006 een jaarlijkse toeslag verleend gelijk aan de stijging van de wettelijke ANW-uitkering.

In 2023, 2024 en 2026 heeft het pensioenfonds gebruik gemaakt van de verruimde mogelijkheden tot toeslagverlening. In afwijking van de hiervoor genoemde voorwaarden was het daarbij mogelijk toeslagen te verlenen voor zover de dekkingsgraad na toeslagverlening hoger dan 105% zou zijn.

Aanvullende voorwaarden waren onder meer:

- Een intentie tot invaren;
- Een beleidsdekkingsgraad van tenminste 105%.

Het bestuur had zowel voor 2023, 2024 en 2026 onder meer de volgende beweegredenen voor toeslagverlening:

- Het pensioenfonds heeft sinds 2006 geen toeslagen op de pensioenen verleend. In 2013 zijn de pensioenen met 7% verlaagd;
- Er was sprake van een maatschappelijke roep om toeslagverlening, mede door de aanzienlijke inflatie;
- Het pensioenfonds beschikte over voldoende ruimte voor toeslagverlening.

5. HERVERZEKERING

Het pensioenfonds heeft het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico met ingang van 1 januari 2022 herverzekerd bij Elips Life. Jaarlijks wordt op deelnemersniveau het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidskapitaal berekend. De risicokapitalen worden berekend op basis van de fondsgrondslagen en het geldende pensioenreglement.

6. VOORZIENINGEN EN RESERVES

Voor de in eigen beheer gehouden verplichtingen houdt het pensioenfonds de volgende voorzieningen en reserves aan.

6.1. Technische voorzieningen

De technische voorzieningen (TV) wordt post voor post vastgesteld met inachtneming van de actuariële grondslagen en veronderstellingen zoals hierna omschreven. De TV wordt gebaseerd op de tot de balansdatum verkregen aanspraken op pensioen, met inbegrip van de toeslagen zoals die op grond van het indexeringsbeleid aan de gewezen deelnemers en gepensioneerden zijn toegekend per 1 januari volgend op de balansdatum. Met de verhoging van de opgebouwde pensioenaanspraken van de actieve deelnemers per 1 januari volgend op de balansdatum is eveneens rekening gehouden. De TV wordt in principe zodanig vastgesteld dat zij toereikend is ter dekking van de verplichtingen van het pensioenfonds. De toereikendheid van de TV wordt jaarlijks door de certificerend actuaris getoetst.

Aan de berekening van de TV liggen de volgende actuariële grondslagen en onderstellingen ten grondslag:

- Rekenrente:
Rentetermijnstructuur inclusief UFR, gepubliceerd door de DNB, geldend per de berekeningsdatum;
- Sterftekansen:
 - Deze worden ontleend aan de door het Actuarieel Genootschap gepubliceerde Prognosetafel AG2024. Daarnaast wordt een ervaringstabel toegepast die op de populatie van Stichting Pensioenfonds Rockwool is gebaseerd. Voor de vaststelling van de ervaringssterfte is gebruik gemaakt van het Willis Towers Watson ervaringssterftemodel 2024. Bij het beschikbaar komen van een nieuwe prognosetafel wordt een onderzoek gedaan naar het toepassen van de nieuwe prognosetafel en wordt beoordeeld of de huidige ervaringssterfte nog passend is. De uitkomsten hiervan worden betrokken bij de vaststelling van de sterftekansen;
 - Voor kinderen worden de sterftekansen verwaarloosd;
- Uitvoeringskosten:
Ter dekking van toekomstige uitvoeringskosten is in de TV een opslag van 3,0% van de netto voorziening opgenomen. Deze kostenvoorziening wordt vastgesteld op basis van een projectie van de uitvoeringskosten die het fonds per deelnemer in de toekomstige jaren verwacht te maken indien alle deelnemers vanaf de balansdatum inactief zouden zijn. De hierbij gehanteerde actuariële aannames komen overeen met de grondslagen die worden gehanteerd bij de berekening van de overige onderdelen van de voorziening. De toereikendheid van de kostenvoorziening wordt eenmaal per twee jaar opnieuw beoordeeld. Voor deze toetsing wordt uitgegaan van een situatie waarbij de verplichtingen worden overgedragen aan een externe partij wanneer de premiestroom wordt beëindigd. Daarbij zal worden beoordeeld of de kostenstructuur die bij de overnemende externe partij wordt verondersteld, aansluit bij de kenmerken van de populatie en de regeling van het pensioenfonds. Het bestuur gaat uit van een termijn voor efficiënte afwikkeling van twee jaar.

- De toereikendheid van de kostenvoorziening wordt eenmaal per twee jaar opnieuw beoordeeld. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de door de adviserend actuaris ontwikkelde ABCDE methode. In deze methodiek bestaat de kostenvoorziening uit de volgende elementen:
 - A. De jaarlijkse kosten als slaper;
 - B. De eenmalige kosten bij pensionering;
 - C. De jaarlijkse kosten als gepensioneerd (of als nabestaande);
 - D. De eenmalige kosten bij overlijden in geval van latent partnerpensioen;
 - E. De vaste jaarlijkse kosten;
- Partnerfrequentie:

De door het pensioenfonds gehanteerde partnerfrequentie is gelijk aan de “gladgestreken” daadwerkelijke partnerfrequentie zoals deze daadwerkelijk worden waargenomen. Met “gladgestreken” wordt in dit verband bedoeld dat de in daadwerkelijke waarneming zichtbare sterke uitschieters worden gemitigeerd zodat een constante lijn wordt gevormd. Voor gepensioneerden met een ouderdomspensioen wordt alleen een voorziening voor partnerpensioen berekend, indien en zolang zij gehuwd zijn of een partner hebben (bepaalde partnersysteem), mits zij niet gekozen hebben voor uitruil van het partnerpensioen;
- Leeftijdsverschil:

Voor wat betreft het partnerpensioen, wordt verondersteld dat de man drie jaar ouder is dan de vrouw;
- Wezenpensioen:

De voorziening voor wezenpensioen is gelijk aan 2% van de voorziening voor partnerpensioen van deelnemers en gewezen deelnemers met premievrije pensioenaanspraken. Bij een ingegaan wezenpensioen wordt voor wezen jonger dan 21 jaar aangenomen dat het wezenpensioen voortduurt tot de 21-jarige leeftijd; voor wezen van 21 jaar of ouder wordt aangenomen dat het wezenpensioen voortduurt tot de 27-jarige leeftijd;
- De partnerfrequentie, het bijbehorende leeftijdsverschil en de voorziening voor wezenpensioen worden éénmaal per vijf jaar getoetst;
- Arbeidsongeschiktheid:

Voor arbeidsongeschikte deelnemers voor wie de pensioenopbouw zonder verdere betaling van bijdragen door de werkgever aan het pensioenfonds wordt voortgezet, wordt de TV gelijkgesteld aan de contante waarde van de in totaal bereikbare aanspraken;
- Uitbetalingswijze:

Voor de berekening van de TV wordt ervan uitgegaan dat de pensioenen op continue wijze worden uitbetaald;
- Ingegane ziektegevallen:

Ter financiering van de schade van toekomstige arbeidsongeschiktheid voor huidige zieken wordt een reserve aangehouden ter grootte van de betaalde risicopremies in de twee voorafgaande jaren (IBNR-reserve). Aangezien het arbeidsongeschiktheidsrisico is herverzekerd, wordt er tevens een vordering op de herverzekeraar opgenomen die (voor de jaren vanaf 2017) gelijk is aan de IBNR-reserve.

Overzicht gehanteerde grondslagen

De gehanteerde grondslagen en hun laatste herijgings- dan wel toetsingsmoment zijn in onderstaande tabel weergegeven:

Parameter	Invulling	Laatste toetsing	Volgende toetsing
Overlevingstafel	Prognosetafel AG2024	2024	2026
Ervaringssterfte	Willistowerswatson 2024	2025	2026
Reservering voor kosten	3%	2024	2026
Leeftijdsverschil m-v/v-m	3 / -3	2023	2028
Partnerfrequentie	CBS 2022	2023	2028
Opslag wezenpensioen	2% TV PP (actief en slaper)	2023	2028
Invaliditeit (IBNR)	Risicopremies van 2022 en 2023	2025	2026
Invaliditeit (PVI)	8,5% opslag op netto premie	2024	2026

In de voorziening is inbegrepen de voorziening voor reeds ingegane ANW-hiaatpensioenen. Het ANW-hiaatpensioen wordt op risicobasis verzekerd. Voor ANW-hiaatpensioenen die hun ingangsdatum ontlenen aan een overlijden vóór 1 januari 2006 geldt een onvoorwaardelijke toeslagverlening gelijk aan de jaarlijkse stijging van de wettelijke ANW-uitkering. In de voorziening behorende bij die ANW-hiaatpensioenen wordt daarbij uitgegaan van de laatst bekende procentuele stijging van de wettelijke ANW-uitkering.

Voor de jaarlijkse reguliere vaststelling van de flexibiliseringsfactoren worden door het pensioenfonds de volgende grondslagen gehanteerd:

- De meest recente sterftetafel en ervaringssterfte;
- De rentermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB per 30 september van het voorafgaande jaar;
- Vóór de pensioenrichtleeftijd wordt een gehuwdheidsfrequentie gehanteerd die gelijk is aan de partnerfrequentie zoals deze wordt gehanteerd bij wettelijke waardeoverdracht. Ná de pensioendatum wordt de voorziening vastgesteld op basis van bepaalde partner;
- Er wordt een leeftijdsverschil tussen een man en vrouw van drie jaar verondersteld waarbij de man ouder is dan de vrouw;
- Er worden sekseneutrale flexibiliseringsfactoren bepaald rekening houdend met de verhouding man/vrouw van de populatie (gebaseerd op de verdeling van de voorziening);
- Er wordt geen rekening gehouden met kostenopslagen.

Het bestuur kan afwijken van bovengenoemde grondslagen voor de vaststelling van de flexibiliseringsfactoren.

6.2. Algemene reserve/eigen vermogen

Het pensioenfonds heeft een algemene reserve die per de balansdatum gelijk is aan het verschil tussen de totale activa enerzijds en de hiervoor genoemde TV en overige schulden anderzijds. Het aanwezig eigen vermogen wordt gevormd door de algemene reserve. Voor de bepaling van het volgens de Pensioenwet (minimum) vereist eigen vermogen wordt verwezen naar hoofdstuk 9.

7. BELEGGINGSBELEID

7.1. Het strategisch beleggingsbeleid

De doelstelling van het pensioenfonds is het op lange termijn garanderen van de nominale pensioenaanspraken en pensioenrechten, alsmede het streven naar toeslagverlening van ingegane pensioenen en premievrije pensioenaanspraken. Om deze doelstelling te bereiken, is het van het grootste belang dat de beleggingsresultaten van het pensioenfonds op lange termijn en met aanvaardbare risico's zo hoog mogelijk zijn. Hiertoe heeft het bestuur van het pensioenfonds aan de hand van de door sociale partners aangegeven kwalitatieve risicohouding en de daarbij genoemde grenzen alsmede de resultaten van een ALM-studie het volgende strategisch beleggingsbeleid vastgesteld. Vaststelling van het strategisch beleggingsbeleid vindt in beginsel telkens voor een periode van drie jaar plaats. In onderstaande tabel zijn tevens minimum en maximum allocaties vermeld.

NORMVERDELING BELEGGINGSPORTEFEUILLE (in percentages van de totale marktwaarde van de beleggingsportefeuille)			
Beleggingscategorie	Norm- portefeuille	Minimum	Maximum
Vastrentende waarden	70%	65%	75%
- Vastrentend/DMR/Liquiditeiten	45%	39%	51%
- Credits	15%	13%	17%
- Hypotheken	10%	0%	15%
- Liquiditeiten	0%	0%	5%
Zakelijke waarden	30%	25%	35%
- Aandelen	25%	18%	32%
- Beursgenoteerd vastgoed	5%	3%	7%

7.1.1. Strategische invulling Rentebeleid

Het pensioenfonds definieert de renteafdekking op basis van de rentetermijnstructuur van de Euro swapmarkt. Het strategisch beleid wordt vastgesteld volgens de vloersystematiek. De rentegevoeligheid van de verplichtingen wordt berekend op basis van de DV01 methode: de euroverandering bij 0,01% daling van de rente. Belangrijk is om niet alleen beleid te formuleren voor gedurende de herstelperiode maar ook op langere termijn. De afdekratio en de leverage bij een dynamische asset mix is weergegeven in onderstaande figuur.

Dekkingsgraad	Strategisch	Min	Max
< 100%	60%	55%	65%
100%-110%	60%	55%	65%
110%-120%	69%	64%	74%
120%-130%	82%	77%	87%
130%-140%	85%	80%	90%
140%-150%	85%	80%	90%
150%-160%	85%	80%	90%

Een wijziging van de renteafdekking wordt doorgevoerd indien de stijging of daling waarmee de dekkingsgraad door een in de tabel opgenomen grens gaat zich gedurende drie opeenvolgende maanden voordoet.

7.2. Opzet vermogensbeheer

Met GSAM is een vermogensbeheerovereenkomst afgesloten. De beleggingen uit de overeenkomst met GSAM zijn juridisch en economische eigendom van het pensioenfonds. De beleggingsadviescommissie van het pensioenfonds is belast met het toezicht op het vermogensbeheer. In voorkomende gevallen selecteert de beleggingsadviescommissie een of meerdere externe vermogensbeheerders en adviseert het bestuur.

7.3. Risicometing en -beheersing

Met betrekking tot de beheersing van de beleggingsrisico's bevatten de door het pensioenfonds opgestelde beleggingsrichtlijnen onder meer bepalingen omtrent (deze zijn mandaat- en vermogensbeheerdersspecifiek) omtrent:

- de minimum- en maximumallocatie van de beleggingscategorieën;
- de index c.q. indices die dienen als benchmark alsmede outperformance-doelstellingen;
- de regiomix van de aandelen en onroerend goed;
- een minimale credit rating voor vastrentende waarden (zijnde 'investment grade'), alsmede de additionele voorwaarden waaronder een lager minimum kan gelden indien gebruik wordt gemaakt van creditfondsen of -pools;
- het curverisico in de rentegevoeligheid van de verplichtingen wordt beheerst via het gebruik van looptijdbuckets.

7.4. Performance meting

Het beleggingsresultaat wordt maandelijks gemeten. De vermogensbeheerder, GSAM, rapporteert maandelijks over het beleggingsresultaat en de benchmarks. Uit de maand- en kwartaalrapportages van de beheerders dient te blijken of de gelopen beleggingsrisico's vallen binnen de restricties die hieraan zijn gesteld.

De beleggingsadviescommissie is belast met bovenstaande resultaatsevaluatie en rapporteert hierover aan het bestuur van het pensioenfonds in de eerstvolgende bestuursvergadering.

7.5. Kostenniveau vermogensbeheer

Het pensioenfonds streeft naar beperking van de kosten van vermogensbeheer. De vermogensbeheerkosten dienen passend te zijn bij de omvang van het belegd vermogen en de samenstelling van de portefeuille. Het pensioenfonds heeft als doelstelling dat de totaalkosten van vermogensbeheer, uitgedrukt in basispunten, gelijk of lager dienen te zijn dan het kostenniveau van vergelijkbare pensioenfondsen. Hiervoor wordt periodiek onderzocht hoe de kosten van het pensioenfonds zich verhouden tot de kosten van andere pensioenfondsen.

7.6. Waarderingsgrondslag

De waardering van de beleggingen op de balans geschiedt op marktwaarde.

8. PREMIEBELEID

In deze paragraaf wordt het premiebeleid van het pensioenfonds beschreven.

Achtereenvolgens komen aan de orde:

1. de hoogte van de kostendekkende premie conform de voorschriften gesteld bij en krachtens artikel 128 Pensioenwet en DNB;
2. de interne financiering die gebaseerd is op toepassing van een gedempte premie;
3. de feitelijke te betalen premie, zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst.

8.1. Actuarieel kostendekkende premie

De berekening van de actuarieel kostendekkende premie is gebaseerd op de DNB-curve en er worden bij de berekening van de actuarieel kostendekkende premie de actuariële veronderstellingen gehanteerd die ook bij de bepaling van de TV worden gebruikt. De actuarieel kostendekkende premie bestaat uit de volgende elementen:

1. De kosten voor de opbouw van de pensioenaanspraken in het boekjaar (coming service). Hierin zijn ook begrepen:
 - a. De risicopremies voor het nog niet gefinancierde deel van het bereikbare partnerpensioen dat wordt toegekend bij overlijden in actieve dienst;
 - b. De risicopremie voor het arbeidsongeschiktheidsrisico (dekking van arbeidsongeschiktheidspensioen en voortzetting van de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid). Ter dekking van het risico op arbeidsongeschiktheid en de daaruit voortvloeiende premievrijstelling wordt een netto opslag van 8,5% op de actuarieel benodigde koopsommen en risicopremies in acht genomen. Het resultaat op arbeidsongeschiktheid wordt blijvend gemonitord;
 - c. De risicopremies voor het ANW-hiaatpensioen dat wordt toegekend bij overlijden in actieve dienst;
2. Een solvabiliteitsopslag voor het in standhouden van het vereist eigen vermogen. Deze opslag wordt in beginsel gebaseerd op de strategische beleggingsmix;
3. Een opslag voor uitvoeringskosten. Deze opslag is gebaseerd op de door het pensioenfonds voor het komende boekjaar verwachte te betalen uitvoeringskosten, verminderd met de jaarlijks over de uitkeringen vrijvallende excassokosten.

De premie bevat geen component voor de financiering van de voorwaardelijke toeslagverlening.

8.2. De interne financiering gebaseerd op de toepassing van gedempte kostendekkende premie

Met ingang van 1 januari 2015 hanteert het pensioenfonds een intern financieringsbeleid dat uitgaat van een gedempte premie. De gedempte premie is een door DNB toegestane systematiek en wordt, mits toegepast conform de DNB-voorschriften, geacht kostendekkend te zijn. De gedempte premie wordt berekend op basis van een, door het pensioenfonds als prudent geachte, voortschrijdend gemiddelde van de rentetermijnstructuur met een periode van 10 jaar, als de som van de volgende componenten:

1. De kosten voor de opbouw van de pensioenaanspraken in het boekjaar (coming service) berekend op basis van een voortschrijdend gemiddelde van de rentetermijnstructuur van 10

jaar. Hierin zijn begrepen de risicopremies voor het nog niet gefinancierde deel van het bereikbare nabestaandenpensioen dat wordt toegekend bij overlijden in actieve dienst en de risicopremie voor het arbeidsongeschiktheidsrisico (dekking van arbeidsongeschiktheidspensioen en voortzetting van de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid). Ter dekking van het risico op arbeidsongeschiktheid en de daaruit voortvloeiende premievrijstelling wordt een netto opslag van 8,5% op de actuarieel benodigde koopsommen en risicopremies in acht genomen;

2. Een solvabiliteitsopslag voor het in standhouden van het vereist eigen vermogen. Deze opslag wordt in beginsel gebaseerd op de strategische beleggingsmix;
3. Een opslag voor uitvoeringskosten. Deze opslag is gebaseerd op de verwachte jaarlijks door het pensioenfonds te betalen uitvoeringskosten, verminderd met de jaarlijks over de uitkeringen vrijvallende excassokosten.

8.3. De feitelijk te betalen premie

Voor de financiering van de pensioenregeling is tussen de werkgever en het pensioenfonds in de uitvoeringsovereenkomst overeengekomen dat een doorsneepremie (als een percentage van de pensioengrondslagsom) zal worden betaald. De vaste premie te betalen door de werkgever bedraagt 20% van de premiegrondslag. De werknemerspremie bedraagt 12,6% van de premiegrondslag. In aanvulling op de hiervoor genoemde premiepercentages wordt door de werkgever jaarlijks het equivalent van de waarde van één leeftijdsgedag (acht uren) als extra premie gestort. Bij de berekening van de waarde van de leeftijdsgedag worden alle werknemers van werkgever betrokken die op 1 januari van enig jaar de leeftijd van 40 jaar hebben bereikt. De in enig kalenderjaar toe te kennen aanspraken kunnen niet uitgaan boven die welke op basis van de actuarieel kostendeekkende premie gefinancierd kunnen worden uit de werkgevers- en werknemersbijdrage. Indien de feitelijke premie lager is dan de gedempte premie zoals hiervoor gedefinieerd, dan wordt de pensioenopbouw in dat jaar zodanig aangepast dat de gedempte premie gelijk is aan de feitelijke premie. Aanvullend hierop geldt dat, indien de dekkingsgraad van het pensioenfonds lager is dan 100%, voor de berekening van het opbouwpercentage de premiedekkingsgraad gelijk wordt gesteld aan de actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds. Wanneer de dekkingsgraad van het pensioenfonds per 30 september in het voorafgaande jaar 100% of hoger is wordt voor de berekening van het opbouwpercentage een premiedekkingsgraad gehanteerd van tenminste 90%. Hierbij geldt de aanvullende voorwaarde dat de actuele dekkingsgraad per 30 september niet direct onder de 100% daalt door de toekenning van opbouw. Is dat wel het geval dan wordt de premiedekkingsgraad gelijkgesteld aan 100%. De risicodekkingen blijven ongewijzigd.

9. VEREIST EIGEN VERMOGEN EN FINANCIËLE STURINGSMIDDELEN

9.1. Vereist eigen vermogen

Het uitgangspunt voor de hoogte van het vereist eigen vermogen als bedoeld in artikel 132 Pensioenwet, is dat de kans dat er in het komende jaar onderdekking (dekkingsgraad <100%) zal optreden, kleiner dient te zijn dan 2,5%. Voor de bepaling van het vereist eigen vermogen worden rekenregels toegepast zoals deze zijn verwoord in de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling van 19 december 2006 van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Op basis van de in hoofdstuk 7 weergegeven strategische beleggingsmix bedraagt het vereist eigen vermogen in de evenwichtssituatie per 1 oktober 2023 13,8% van de TV. Het minimaal vereist eigen vermogen als bedoeld in artikel 131 van de Pensioenwet bedraagt per 1 januari 2023 4,3% van de TV.

9.2. Herstelplan

Indien een pensioenfonds op grond van de beleidsdekkingsgraad niet langer voldoet aan het vereist eigen vermogen (VEV) dient het binnen drie maanden een herstelplan in bij DNB. In het herstelplan werkt het pensioenfonds uit hoe het in maximaal 10 jaar weer voldoet aan het strategisch VEV op basis van beleidsdekkingsgraad. Voor het verbeteren van de financiële positie kunnen de in de hoofdstuk 10.4 bedoelde sturingsmiddelen ingezet worden. Afhankelijk van de specifieke omstandigheden op dat moment zal het bestuur besluiten welke sturingsmiddelen in welke mate worden ingezet.

9.2.1. Huidig herstelplan

Het pensioenfonds heeft in verband met het nFTK een nieuw herstelplan opgesteld dat is besproken en vastgesteld in de bestuursvergadering van 21 maart 2025. Dit herstelplan is ingediend bij, en goedgekeurd door DNB. Het herstelplan is opgesteld met inachtneming van de uitgangspunten zoals die door DNB zijn voorgeschreven. Nadrukkelijk wordt opgemerkt dat inherent aan de modelmatige aanpak ook het herstelplan een benadering van de werkelijkheid is. Dit betekent dat de werkelijke ontwikkeling van de dekkingsgraad in positieve of negatieve zin kan afwijken van het verwachte herstelpad, waardoor de financiële positie van het fonds zich sneller of langzamer kan herstellen dan voorzien. De belangrijkste uitkomsten zijn:

1. Het fonds voldoet binnen de gestelde maximale termijn aan het vereist eigen vermogen;
2. Het premiebeleid wordt niet aangepast. De werkgeverspremie (20% van de premiegrondslag) en de werknemerspremie (12,6% van de premiegrondslag) blijven ongewijzigd.

Uit het herstelplan blijkt herstelkracht. Bij het tot stand komen van het herstelplan is voldaan aan de wettelijke eisen en was evenwichtige belangenbehartiging het uitgangspunt. Uit het geactualiseerde herstelplan blijkt dat het pensioenfonds binnen tien jaar voldoet aan de wettelijke eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen (VEV).

9.3. Beleggingsbeleid

Uit hoofdstuk 7 blijkt dat het strategisch beleggingsbeleid door middel van een ALM-studie wordt afgestemd op de verplichtingen van het pensioenfonds. Door het strategische beleggingsbeleid om de drie jaar te herijken aan de hand van een nieuwe ALM-studie, kan er worden ingespeeld op wijzigingen in het risicoprofiel van de pensioenverplichtingen en in de risicoperceptie van het bestuur van het pensioenfonds.

9.4. Toeslagbeleid

In hoofdstuk 4.3.1 wordt de toeslagverlening van de pensioenen toegelicht. Indien echter het aanwezige vermogen zich onder of nauwelijks op of boven het vereiste niveau bevindt, zal er een terughoudend beleid met betrekking tot het verlenen van toeslagen worden gevoerd. Het bestuur houdt daarbij in beginsel, conform de wettelijke vereisten, de volgende beleidsregel aan:

1. Het besluit tot toeslagverlening wordt gebaseerd op de dekkingsgraad per ultimo september ;
2. Elk jaar wordt het voor toeslag beschikbare vermogen vastgesteld. Hiertoe wordt het vermogen bepaald dat boven de beleidsdekkingsgraad van 110% uitkomt;
3. De hoogte van de bestendige toeslagverlening wordt zodanig bepaald dat de contante waarde van alle toeslagen gelijk is aan het beschikbare vermogen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de toeslagen jaarlijks tot aan het einde van de overlevingstafel verleend worden. De resulterende toeslagkasstromen worden hierbij contant gemaakt met het verwachte rendement op zakelijke waarden (5,6%);
4. De maximaal te verlenen toeslag wordt bepaald als percentage van de maatstaf. Dit percentage wordt vervolgens toegepast op de verwachte feitelijke realisatie van de maatstaf;
5. Afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad kan extra toeslag worden verleend om misgelopen toeslagen in het verleden te compenseren (inhaaltoeslag) of in het verleden doorgevoerde vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten te compenseren. Dit wordt incidentele toeslagverlening genoemd;
6. De ondergrens van waaraf incidentele toeslagverlening kan worden verleend wordt bepaald door het maximum van enerzijds de beleidsdekkingsgraad waarbij volgens de toeslagregels volledige indexatie kan worden verstrekt én anderzijds het vereist eigen vermogen. Als het pensioenfonds over meer vermogen beschikt dan het vermogen dat behoort bij de bedoelde ondergrens dan kan het verschil tussen het feitelijk aanwezige eigen vermogen (afgemeten aan de beleidsdekkingsgraad) en de bedoelde ondergrens in enig jaar voor een vijfde deel worden aangewend voor incidentele toeslagverlening;
7. Bij de toepassing van het door het fonds gehanteerde toeslagbeleid prevaleren de wettelijke regels boven de hierna genoemde beleidsstaffel.

Dekkingsgraad	Mogelijke verhoging
110% en lager	Geen toeslag
Tussen 110% en 130%	Toeslag opbouwend
130% en hoger	Volledige toeslag en eventueel incidentele toeslagverlening

9.5. Premiebeleid

De minimale en de maximale premie van de werkgever is 20% van de pensioengrondslag. De deelnemers betalen 12,6% van de pensioengrondslag. De bijdrage van de deelnemers wordt vastgesteld in het cao-overleg. In aanvulling op de hiervoor genoemde premiepercentages wordt door de werkgever jaarlijks het equivalent van de waarde van één leeftijdslag (acht uren) als extra premie gestort. Bij de berekening van de waarde van de leeftijdslag worden alle werknemers van werkgever betrokken die op 1 januari van enig jaar de leeftijd van 40 jaar hebben bereikt. Voor zover de aldus berekende premie in enig jaar ontoereikend is voor de inkoop van de in de pensioenregeling vastgelegde pensioenaanspraken geldt dat de aanspraken niet uitgaan boven die welke op basis van de actuarieel kostendeekkende premie en de eventueel toepasselijke premiedekkingsgraad gefinancierd kunnen worden. Indien deze situatie zich voordoet worden sociale partners hierover geïnformeerd. Op deze wijze kunnen sociale partners in overleg met elkaar treden teneinde te bezien in hoeverre verhoging van de feitelijke premie mogelijk is. De berekening van de in te kopen pensioenaanspraken in enig jaar wordt gebaseerd op de deelnemers- en rentegegevens per 30 september van het voorafgaande jaar.

9.6. Noodclausule en kortingsbeleid

Indien alle beschikbare sturingsmiddelen maximaal ingezet zijn en het fonds desondanks naar verwachting niet binnen de gekozen herstelperiode aan het vereist eigen vermogen kan voldoen, moet het sturingsmiddel van het korten van pensioenaanspraken en –rechten worden ingezet. De korting moet in beginsel tijdsevenredig over de looptijd van het herstelplan worden doorgevoerd. Het bestuur mag echter de totale korting zo over de looptijd verdelen, dat de korting in het begin van de looptijd hoger is dan op het einde van de looptijd van het herstelplan. Indien er daarna weer voldoende verbetering van de financiële positie optreedt, zal deze vermindering worden hersteld (zie 9.4.). Indien de beleidsdekkingsgraad gedurende vijf jaren onder het minimum vereist vermogen (MVEV) blijft, dient het verschil tot het MVEV als onvoorwaardelijke korting toegekend te worden. Echter op het moment van vaststelling is de feitelijke dekkingsgraad ook van belang. Wanneer op dat moment de feitelijke dekkingsgraad boven het MVEV ligt is de onvoorwaardelijke korting niet nodig. Daarnaast kan het bestuur ervoor kiezen om deze eventuele onvoorwaardelijke korting over maximaal 10 jaar te verdelen. Voor het pensioenfonds zijn de wettelijke bepalingen met betrekking tot door te voeren kortingen bepalend. Voor zover de mogelijkheid bestaat kortingen uit te smeren over een langere periode, zal het pensioenfonds in beginsel gebruik maken van de maximale wettelijke termijn. Kortingen worden in beginsel gelijk verdeelt over de verschillende groepen; het bestuur kan echter van dit uitgangspunt afwijken.

9.7. Inhaalbeleid

Indien het pensioenfonds een voldoende financiële positie heeft waardoor inhaal van kortingen en toeslagen mogelijk is zal de volgende systematiek worden gevolgd. Hierbij realiseert het pensioenfonds zich dat, gezien de financiële positie van het fonds, een situatie waarbij inhaal van doorgevoerde kortingen en niet verleende toeslagen zich mogelijk pas in de verdere toekomst zal voordoen.

Indien de dekkingsgraad van het pensioenfonds hoger is dan 130%, bestaat de mogelijkheid tot inhaal van in het verleden doorgevoerde kortingen en niet verleende toeslagen. Bij het inhalen van kortingen en gemiste toeslagen is het zogenaamde gesloten systeem van toepassing. Dit betekent dat per (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde individueel administratief wordt vastgelegd welke kortingen zijn doorgevoerd en welke toeslagen niet zijn verleend. Wanneer het bestuur besluit tot inhaal wordt voorrang gegeven aan het inhalen van in het verleden doorgevoerde kortingen. Indien alle in het verleden doorgevoerde kortingen zijn ingehaald worden vervolgens de gemiste toeslagen ingehaald. Bij het inhalen wordt als eerste de meest recent doorgevoerde korting ingehaald. Hetzelfde geldt voor het inhalen van niet verleende toeslagen: de jongste gemiste toeslag wordt als eerste ingehaald. Bij zowel het inhalen van kortingen als het inhalen van toeslagen wordt uitgegaan van het nominale bedrag van de doorgevoerde korting respectievelijk niet verleende toeslag. Er is opeenstapeling van toeslagen (geen jaar op jaar vermeerdering). Het inhalen van korting en niet verleende toeslag geldt alleen voor de toekomst: er zal geen inhaal met terugwerkende kracht plaatsvinden.

9.8. ALM-studie

Periodiek maar minimaal eens in de drie jaar zal aan de hand van een ALM-studie het hier beschreven beleid worden getoetst. Aan de hand van de uitkomsten zal onder meer worden beoordeeld of de risico's zich nog binnen aanvaardbare grenzen bevinden, de sturingsmiddelen nog voldoende kracht hebben en de ambitie met betrekking tot de toeslagverlening naar verwachting nog in voldoende mate realiseerbaar zijn. Indien de uitkomsten van de analyse daartoe aanleiding geeft, zal het beleid worden aangepast. De bij de ALM-studie te hanteren veronderstellingen ten aanzien van beleggingsopbrengsten, loon- en prijsontwikkeling en overige parameters worden voorafgaand aan de analyse door het bestuur vastgesteld op basis van de dan geldende inzichten. Daarbij worden de op dat moment geldende wettelijke richtlijnen met betrekking tot de parameters in acht genomen.

9.9. Haalbaarheidstoets

Het pensioenfonds voert in beginsel jaarlijks een haalbaarheidstoets uit. De haalbaarheidstoets heeft de continuïteitsanalyse en de consistentietoets vervangen. De haalbaarheidstoets geeft op basis van een stochastische analyse inzicht in de samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. Met de haalbaarheidstoets monitort het pensioenfonds of het verwacht pensioenresultaat en het pensioenresultaat in het slechtweersscenario in lijn zijn met de door het pensioenfonds zelf gekozen ondergrenzen. Deze zelf gekozen ondergrenzen moeten passen binnen de risicohouding van het pensioenfonds. In 2025 was er geen verplichting tot het uitvoeren van een haalbaarheidstoets en is dit door het pensioenfonds ook niet gedaan.

9.9.1. Procedure haalbaarheidstoets

Het pensioenfonds geeft een gekwalificeerde externe partij de opdracht tot het uitvoeren van de haalbaarheidstoets overeenkomstig de door DNB vastgestelde uitgangspunten en scenario's. Bij het verstrekken van de opdracht geeft het fonds aan dat de resultaten schriftelijk worden gerapporteerd en van een toelichting worden voorzien. De resultaten van de haalbaarheidstoets worden in een

bestuursvergadering door het bestuur besproken, zo nodig mondeling toegelicht door de uitvoerder van de haalbaarheidstoets. Het bestuur van het pensioenfonds stelt, na overleg met sociale partners en Verantwoordingsorgaan, ondergrenzen vast voor de pensioenresultaten uit hoofde van de haalbaarheidstoets.

Wanneer daartoe aanleiding is worden door het bestuur beleidskeuzes herzien naar aanleiding van de resultaten van de haalbaarheidstoets. Daarbij worden de afwegingen die daaraan ten grondslag liggen gemotiveerd en vastgelegd, ook indien er geen wijziging van beleidskeuzes plaatsvindt. De resultaten van de haalbaarheidstoets worden gedeeld en besproken met sociale partners en het verantwoordingsorgaan. De door het pensioenfonds naar aanleiding van dit overleg vastgestelde ondergrenzen worden vastgelegd. De resultaten van opvolgende haalbaarheidstoetsen worden gedeeld met sociale partners en verantwoordingsorgaan. Voor zover blijkt dat daarbij één of meer pensioenresultaten lager zijn dan de vastgestelde ondergrens wordt in overleg getreden met sociale partners en verantwoordingsorgaan. De resultaten van de jaarlijkse haalbaarheidstoets worden opgenomen in het jaarverslag van het pensioenfonds.

9.9.2. Resultaten haalbaarheidstoets

Door het pensioenfonds zijn, in overleg met sociale partners en na overleg met overige fondsorganen de ondergrenzen bepaald. In onderstaande tabel zijn de resultaten van de in 2023 geactualiseerde haalbaarheidstoets en de ondergrenzen weergegeven.

	Pensioenresultaat haalbaarheidstoets	Ondergrens verwacht pensioenresultaat
Vanuit feitelijke dekkinggraad (98,0%) 50 ^e percentiel	94,2%	70%
Vanuit feitelijke dekkinggraad (98,0%) 5 ^e percentiel	25,4%	28,6% (Maximale afwijking)

Op basis van deze uitkomsten heeft het pensioenfonds geconcludeerd dat toeslagverlening, op basis van de premieafspraken, de pensioenregeling en de financiële positie van het pensioenfonds slechts in beperkte mate mogelijk zal zijn. Het pensioenfonds heeft dit in de minimale ondergrenzen vertaald door tenminste 70% te hanteren in het 50^e percentiel vanuit de feitelijke dekkinggraad. Deze grens komt overeen met de grens van een nominaal pensioen.

10. HET FINANCIEEL CRISISPLAN

Op grond van artikel 145 Pensioenwet en artikel 29b Besluit financieel toetsingskader dient het pensioenfonds een financieel crisisplan op te stellen. Dit financieel crisisplan beschrijft wat het bestuur gaat doen als het pensioenfonds in een crisissituatie terechtkomt of dreigt te komen. Dit is nodig om goed voorbereid te zijn op onverwachte gebeurtenissen.

Het financieel crisisplan is een richtlijn. Of het bestuur de maatregelen uitvoert, hangt af van de omstandigheden van het moment. Als het bestuur een maatregel neemt, dan wordt op evenwichtige wijze met alle belangen rekening gehouden.

10.1. Definitie crisissituatie

In het algemeen kan men een crisissituatie definiëren als iedere situatie waarbij de doelstellingen van het pensioenfonds in gevaar komen. De belangrijkste doelstelling het pensioenfonds is het veiligstellen van de pensioenen van haar deelnemers. Zodra deze doelstelling in gevaar is, spreekt het pensioenfonds van een crisissituatie. Daarnaast probeert het pensioenfonds de nominale pensioenen van jaar op jaar te verhogen met maximaal de prijsinflatie (voor niet-actieven) dan wel met maximaal de loonstijging conform de cao van Rockwool B.V. (voor actieven). Als het toekennen van deze jaarlijkse verhoging, ofwel de indexatie, in het gedrang is, spreekt het pensioenfonds van een gevarenzone.

Om te bepalen of het pensioenfonds zich bevindt in een gevarenzone of een crisissituatie, wordt gekeken naar de nominale dekkingsgraad.

Bij een dekkingsgraad hoger dan de grens voor volledige toeslagverlening, zoals gedefinieerd in hoofdstuk 9, spreekt het pensioenfonds van een gezonde dekkingsgraad. Het vermogen van het pensioenfonds ligt dan ruim boven het vereist eigen vermogen en is daarmee normaal gesproken groot genoeg om schommelingen in de waarde van de beleggingen ten opzichte van de verplichtingen op te vangen.

Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de grens voor volledige toeslagverlening, maar hoger dan de minimaal vereiste dekkingsgraad (op basis van het minimaal vereiste eigen vermogen), spreekt het pensioenfonds van een gevarenzone. Het vermogen van het pensioenfonds is dan nog altijd groter dan de waarde van de verplichtingen, maar door het verlenen van toeslag wordt deze buffer kleiner, waardoor de nominale pensioenen in gevaar kunnen komen. Het bestuur overweegt dan om geen of geen volledige indexatie toe te kennen. Conform het bestaande toeslagbeleid wordt sowieso geen toeslag verleend onder een dekkingsgraad van 110%. Indien de dekkingsgraad kleiner is dan de vereiste dekkingsgraad, dan treedt het bestuur in overleg met de werkgever over premieverhoging/bijstorting.

Als de nominale dekkingsgraad lager is dan het minimaal vereist vermogen, zijn de buffers zodanig klein dat de nominale pensioenen in gevaar zijn. In dat geval spreekt het pensioenfonds van een crisissituatie, aangezien dan de statutaire doelstelling tot het uitkeren van pensioenen in

gevaar komt. In dit geval stelt het pensioenfonds binnen drie maanden een herstelplan op waarin rekening wordt gehouden met de maatregelen die in het financieel crisisplan zijn opgenomen,

De hiervoor in 9.4 genoemde dekkingsgraadniveaus, die aangeven of het pensioenfonds zich in een gevarenzone of een crisissituatie bevindt, worden jaarlijks beoordeeld en, indien nodig, aangepast.

Voor de bepaling van de kritische dekkingsgraden wordt een gradatie aangebracht van groen (gezond) naar rood (crisissituatie), zoals blijkt uit onderstaande tabel. Het bestuur heeft onderstaande signaleringsstaffel opgesteld.

Reserve > grens volledige toeslagverlening	• Gezonde dekkingsgraad
MVEV < reserve < grens volledige toeslagverlening	• Gevarenzone • Indexatiedoelstelling is in gevaar • Geen volledige indexatie
Reserve < MVEV	• Crisissituatie • Nominale pensioenen zijn in gevaar • Mogelijk korten van pensioenen (naast andere maatregelen)

10.2. Risico's die kunnen leiden tot een crisissituatie

Het pensioenfonds geeft hieronder een beschrijving van de financiële situaties waarin het pensioenfonds niet aan de vereisten van het VEV voldoet en gevaar loopt niet aan de vereisten van het MVEV te gaan voldoen.

De financiële situatie van het pensioenfonds kan verslechteren door het plotseling of aanhoudend voordoen van bijvoorbeeld de volgende situaties:

- Langere periode van een lagere/dalende rente;
- Beleggingsrendementen die tegenvallen of lager zijn dan ingeschat;
- Aanpassing van grondslagen/factoren, zoals de levensverwachting.

10.3. Kritische dekkingsgraad

Vanaf het moment dat de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds per het einde van een kalenderkwartaal is komen te liggen onder de gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen (VEV) bepaalt het pensioenfonds de kritische dekkingsgraad. De kritische dekkingsgraad is de actuele dekkingsgraad waarbij de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds naar verwachting nog net binnen de looptijd van het herstelplan herstelt tot het niveau van de vereiste dekkingsgraad. Het kritische pad is de benodigde ontwikkeling van de actuele dekkingsgraad, indien lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad, waarbij het “nog net” mogelijk is om binnen de gestelde termijn te herstellen tot de minimaal vereiste dekkingsgraad zonder pensioenaanspraken en rechten te korten.

10.4. Maatregelen in een crisissituatie

Het crisisplan is gericht op hoe in de toekomst om te gaan met crisissituaties. Centraal staan de maatregelen die het bestuur kan nemen in een crisissituatie. Ook het bestaande beleid is hierbij relevant:

- Het bestaande premiebeleid voorziet in een vaste premie van de werkgever van 20% van de premiegrondslag. De premie voor de werknemers bedraagt 12,6% van de pensioengrondslag, deze premie wordt vastgesteld in het cao-overleg;
- Het bestaande toeslagenbeleid zorgt er reeds voor dat geen indexatie wordt gegeven indien het vermogen van het pensioenfonds lager is dan een beleidsdekkingsgraad van 110%;
- Het bestaande beleggingsbeleid is relatief voorzichtig met een normverdeling van 70% vastrentend, 25% aandelen en 5% vastgoed.

In een crisissituatie worden de volgende maatregelen overwogen:

- Beperken toeslagverlening
 - Het bestuur van het pensioenfonds bepaalt jaarlijks in welke mate toeslagen worden toegekend. Hoewel de doelstelling van het fonds is om maximaal volgens de van toepassing zijnde indices toeslagen te verlenen, kan als gevolg van de financiële positie van het pensioenfonds, besloten worden om de toeslagverlening (deels) achterwege te laten;
 - Het verlenen van toeslag heeft een verlagend effect op de actuele dekkingsgraad. Door geen toeslag te verlenen wordt een nagenoeg één-op-één effect bereikt op de dekkingsgraad. Daarmee is bedoeld dat het achterwege laten van 1% toeslag ertoe leidt dat de dekkingsgraad met 1% daalt;
 - Het bestuur dient hierbij aan te geven hoe zij denkt over het toekomstige vermogen van het pensioenfonds om toeslagverlening mogelijk te maken;
- Aanpassen beleggingsbeleid
 - Het bestuur heeft de bevoegdheid om het beleggingsbeleid van het fonds te wijzigen. Tijdens een periode van herstel mag echter het pensioenfonds het risicoprofiel niet vergroten (éénmalig bestaat deze mogelijkheid wel);
 - Door het wijzigen van het beleggingsbeleid kan de herstelkracht en/of het risicoprofiel van het pensioenfonds worden aangepast;
 - In een situatie waarbij de dekkingsgraad beneden het VEV-niveau ligt kan als maatregel een verlaging van het risicoprofiel worden genomen;
 - In een situatie waarbij de dekkingsgraad beneden het VEV-niveau ligt kan ook besloten worden tot het verlagen van het VEV. Dit voor de situatie dat de maximale hersteltermijn onvoldoende is om tot het VEV-niveau te komen. Door verlaging van het VEV kan de hersteltermijn mogelijk worden verkort;
- Premieverhoging
 - Door de pensioenpremie te verhogen komt er bij het pensioenfonds extra geld binnen. Hierdoor stijgt de dekkingsgraad. Premieverhoging kan op twee manieren bewerkstelligd worden. Enerzijds door een verhoging van de werkgeverspremie, anderzijds door een verhoging van de werknemerspremie. Voor de eerste is

toestemming van de werkgever nodig, voor de tweede dient een besluit genomen te worden in het cao-overleg tussen werkgever en vakorganisaties;

- Volgens de huidige uitvoeringsovereenkomst is een verhoging van de werkgeverspremie niet mogelijk;
- Het bestuur kan dit onderwerp via de werkgever in het cao-overleg inbrengen;
- Het structureel verhogen van de premie met 1%-punt van de bijdragegrondslag heeft op korte termijn weinig effect op de dekkingsgraad. Daarmee is echter niet gezegd dat de premie niet belangrijk is;
- Extra storting door werkgever
 - Door de werkgever kan incidenteel een extra premie worden betaald, de bijstorting. Het geld dat hierbij het pensioenfonds binnenkomt, zorgt voor een extra stijging van de dekkingsgraad. Hoewel het pensioenfonds om zo'n extra storting kan vragen is het aan de werkgever om hieromtrent een besluit te nemen;
 - Volgens de huidige uitvoeringsovereenkomst is een verhoging van de werkgeverspremie niet mogelijk;
 - De daadwerkelijke bijdrage aan het herstel hangt af van de omvang van de storting. Omdat het bestuur niet de bevoegdheid heeft om hierover te besluiten, is het op voorhand niet vast te stellen of deze maatregel kan worden ingezet, en zo ja, tot welke bijdrage aan het herstel van de actuele dekkingsgraad (en de beleidsdekkingsgraad) dit leidt;
- Korten van pensioenen (artikel 134 lid 4 Pensioenwet)
 - Bij het korten van pensioenen worden de pensioenen van de actieve en niet actieve deelnemers verlaagd, ook wel afstempelen genoemd. Hierdoor daalt de waarde van de verplichtingen en dien ten gevolge stijgt de dekkingsgraad. Het bestuur kan hiertoe besluiten;
 - Voor het daadwerkelijk herstel van de dekkingsgraad, is het korten van pensioenen het meest effectief. Bij lage dekkingsgraden zijn ook hogere kortingspercentages mogelijk. Het effect op de dekkingsgraad wordt daardoor ook hoger. Per definitie is het korten van alle pensioenen het meest effectief. Dit raakt echter ook alle deelnemers. Gepensioneerden merken dit direct in hun uitkering, actieven en slapers zien dit terug in een daling van hun toekomstige aanspraken;
 - Bij het korten kan het bestuur in het kader van een evenwichtige belangenbehartiging het korten van pensioenaanspraken van:
 - Zowel de actieve als de niet-actieve deelnemers als wenselijk beschouwen;
 - Enkel de actieve deelnemers als wenselijk beschouwen;
 - Enkel de niet-actieve deelnemers als wenselijk beschouwen;
 - Een differentiatie in de hoogte van de korting van actieve en niet-actieve deelnemers als wenselijk beschouwen;
- Versoberen van de pensioenregeling
 - De huidige pensioenregeling kan op verschillende manieren worden versoberd. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het (incidenteel of structureel) verlagen van het pensioenopbouwpercentage. Ook het op risicobasis verzekeren van partnerpensioen is een mogelijkheid. Hierdoor nemen de verplichtingen minder toe, wat bij gelijke premie-inkomsten en rendement leidt tot een stijging van de dekkingsgraad;

- Een versobering van de regeling dient in het cao-overleg tussen de werkgever en vakorganisaties te worden afgesproken;
- Het bestuur kan dit onderwerp via de werkgever in het cao-overleg inbrengen;
- De daadwerkelijke bijdrage aan het herstel hangt af van de mate van versobering. Omdat het bestuur niet de bevoegdheid heeft om hierover te besluiten, is het op voorhand niet vast te stellen of deze maatregel kan worden ingezet, en zo ja, tot welke bijdrage aan het herstel van de dekkingsgraad dit leidt;
- Het bestuur heeft uitsluitend de mogelijkheid het opbouwpercentage in enig jaar te verlagen bij een niet kostendekkende premie;
- Indien de dekkingsgraad lager is dan 100% hanteert het bestuur bij de premieberekening van het volgende jaar een minimale premiedekkingsgraad: deze is in die situatie gelijk aan de dekkingsgraad van het pensioenfonds. Wanneer de dekkingsgraad van het pensioenfonds per 30 september in het voorafgaande jaar 100% of hoger is wordt voor de berekening van het opbouwpercentage een premiedekkingsgraad gehanteerd van tenminste 90%. Hierbij geldt de aanvullende voorwaarde dat de actuele dekkingsgraad per 30 september niet direct onder de 100% daalt door de toekenning van opbouw. Is dat wel het geval dan wordt de premiedekkingsgraad gelijkgesteld aan 100%.

Op grond van de doelstelling van het pensioenfonds, de inzetbaarheid, besluitvorming en effectiviteit van de verschillende maatregelen en de impact op de verschillende belangengroepen verwacht het bestuur dat de volgende maatregelen worden ingezet indien het pensioenfonds zich in de gevarenzone (dekkingsgraad MVEV – bovengrens toeslagverlening) bevindt:

1. allereerst overweegt het pensioenfonds om de toeslagverlening geheel of gedeeltelijk te beperken; waarbij geen toeslag wordt verleend bij een dekkingsgraad lager dan 110%;
2. daarnaast dient het pensioenfonds bij een dekkingsgraad onder de vereiste dekkingsgraad bij de werkgever een verzoek in tot premieverhoging of extra premiestorting;
3. indien de beleidsdekkingsgraad zich onder de vereiste dekkingsgraad bevindt, dient het pensioenfonds een herstelplan in bij de toezichthouder.

Indien het pensioenfonds zich in een crisissituatie (beleidsdekkingsgraad is kleiner dan MVEV) bevindt, verwacht het bestuur dat de volgende maatregelen zullen worden ingezet:

1. Allereerst wordt geen toeslag toegekend. Dit is op grond van de wet ook niet toegestaan;
2. Vervolgens dient het pensioenfonds bij de werkgever een verzoek in tot premieverhoging of extra premiestorting;
3. Een verlaging van het VEV indien daarmee de herstelkracht zodanig toeneemt dat binnen de gestelde termijn het vereiste VEV-niveau wordt bereikt;
4. Als het pensioenfonds op basis van bovenstaande maatregelen naar verwachting niet binnen de wettelijk vastgestelde termijnen herstelt tot boven het minimaal vereist eigen vermogen dan wel het vereist eigen vermogen, dan gaat het pensioenfonds de pensioenen korten. De omvang van deze korting zal zodanig zijn dat het pensioenfonds naar verwachting wel binnen de gestelde termijnen kan herstellen. Uniform korten over alle deelnemers, waarbij de korting gelijkmatig wordt gespreid over de herstelperiode, is hierbij het uitgangspunt. Bij de uiteindelijke besluitvorming hierover neemt het bestuur het totale plaatje, inclusief alle te

nemen maatregelen en het directe effect op de koopkracht van de gepensioneerde deelnemers, in ogenschouw.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de maatregelen die het pensioenfonds verwacht in te zetten in een gevarenzone of een crisissituatie. Deze maatregelen raken alle belangengroepen: de actieven, de niet-actieven en de werkgever. Indien één of enkele van deze maatregelen worden overwogen, wordt (zolang er –nog– geen sprake is van een dekkingsgraadafhankelijk beleggingsbeleid) tevens stilgestaan bij de vraag of er reden is tot aanpassing van het beleggingsbeleid. Bij de daadwerkelijke besluitvorming wordt altijd rekening gehouden met de omstandigheden van het moment. Het bestuur weegt hierbij de belangen van alle bij het pensioenfonds betrokken belanghebbenden op evenwichtige wijze.

Volgorde maatregel	Gevarenzone (MVEV < DG < bovengrens toeslagverlening)	Crisissituatie (Beleids DG < MVEV)
1. Niet of niet volledige toeslagverlening	x	
2. In overleg met werkgever voor premieverhoging en / of bijstorting van werkgever c.q. werknemersbijdrage	x	x
3. Geen toeslagverlening		x
4. Korten van pensioenen (bij onvoldoende herstelcapaciteit)		x
5. Aanpassen van de pensioenregeling	x	x

10.5. Communicatie

Communicatie over het crisisplan als document

Het crisisplan, of een samenvatting daarvan, wordt als onderdeel van de abtn op de website van het pensioenfonds geplaatst.

Communicatie over de financiële situatie van het pensioenfonds

Informatie over de financiële positie van het pensioenfonds is in de afgelopen jaren verstrekt via verschillende communicatiemiddelen. In het onderstaande overzicht is aangegeven via welke algemene communicatiemiddelen het pensioenfonds structureel over de financiële positie communiceert.

Publicatie dekkingsgraad op website	Maandelijks
Jaarverslag op website	1 maal per jaar
Publicatie dekkingsgraad op infoborden werkgever	Maandelijks
Nieuwsbrief	Periodiek
Brieven	Incidenteel
Infosessies	Incidenteel
Voorlichtingsbijeenkomsten	Incidenteel

Communicatie overgang zonegrens

Wanneer de dekkingsgraad van het pensioenfonds een andere 'zone' ingaat, wordt dit kenbaar gemaakt via de website. De overgang naar een andere zone kan ontstaan door een daling of stijging van de dekkingsgraad. Als het bestuur het nodig acht, worden deelnemers persoonlijk geïnformeerd over de overgang naar een andere zone.

Communicatiemaatregelen uit het crisisplan

Als het bestuur overgaat tot (één van) de onderstaande maatregelen, dan worden de deelnemers doorgaans eerst persoonlijk geïnformeerd over de getroffen maatregel(en) en wat de gevolgen van de maatregel(en) zijn. Vervolgens worden de algemene communicatiemiddelen van het pensioenfonds (zoals hierboven genoemd) ingezet voor verdere (diepgaande) informatieverstrekking.

Deze werkwijze betreft de volgende maatregelen:

- Beperken toeslagverlening;
- Korten van pensioenen;
- Verlaging pensioenopbouw.

Als het bestuur overgaat tot (één van) de onderstaande maatregelen, dan wordt bekeken welke van de algemene communicatiemiddelen van het pensioenfonds gebruikt kunnen worden om deelnemers te informeren. Aanvullend op de genoemde algemene communicatiemiddelen wordt ook de website aangepast indien dit gewenst is.

Deze werkwijze betreft de volgende maatregelen:

- Aanpassen beleggingsbeleid;
- Verhoging van de werkgeverspremie;
- Verhoging van de werknemerspremie;
- Extra storting door werkgever.

10.6. Besluitvormingsproces

Het crisisplan is een richtlijn. De actualiteit van het crisisplan wordt jaarlijks beoordeeld. Hierbij kunnen onder andere de genoemde dekkingsgraadniveaus, die aangeven of het pensioenfonds zich in een gevarezone of een crisissituatie bevindt, worden aangepast.

Aan de hand van dit crisisplan controleert het bestuur of er sprake is van een gevarezone dan wel een crisissituatie. Zodra het pensioenfonds in een crisissituatie terechtkomt (dekkingsgraad lager dan minimaal vereiste dekkingsgraad), komt het bestuur bijeen en bespreekt welke maatregelen genomen kunnen worden om te komen tot herstel van de dekkingsgraad. Hierbij wordt rekening gehouden met de omstandigheden van het moment. Op basis hiervan neemt het bestuur binnen twee maanden een besluit over de daadwerkelijk uit te voeren maatregelen. Hierbij weegt het bestuur de belangen van alle bij het pensioenfonds betrokken belanghebbenden op evenwichtige wijze.

11. VERKLARING INZAKE BELEGGINGSBEGINSELEN

11.1. Algemeen

Deze verklaring inzake beleggingsbeginselen geeft beknopt de uitgangspunten weer van het beleggingsbeleid van het pensioenfonds. Deze uitgangspunten worden door het bestuur vastgesteld.

11.1.1 Doelstelling beleggingsbeleid

Doelstelling van het beleggingsbeleid is de toevertrouwde middelen te beleggen. Hierbij spelen veiligheid, kwaliteit, risicodiversificatie en maatschappelijke acceptatie een belangrijke rol. Uitgangspunten bij het vaststellen van de beleggingsportefeuille zijn de aard en omvang van de verplichtingen, de risicohouding en de eisen die voortvloeien uit de pensioenwetgeving, waaronder de haalbaarheidstoets en de prudent person regel. Voor het pensioenfonds is de primaire doelstelling te zorgen voor een goed en betrouwbaar pensioen voor zijn deelnemers op de lange termijn.

11.1.2. Wijzigen van de verklaring

De verklaring inzake de beleggingsbeginselen wordt minimaal eens in de drie jaar herzien. Indien tussentijdse belangrijke wijzigingen optreden in het beleggingsbeleid wordt de verklaring tussentijds herzien.

11.2. Organisatie

11.2.1. Het Pensioenfonds

Het pensioenfonds beschermt de belangen bij het pensioenfonds van de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en hun nabestaanden. Het pensioenfonds heeft ten doel het treffen van voorzieningen ten behoeve van de oude dag, arbeidsongeschiktheid en overlijden. Het pensioenfonds belegt en beheert het pensioenvermogen in het belang van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden van het pensioenfonds.

11.2.2. Het bestuur

Het bestuur van het pensioenfonds bestaat uit tenminste vier leden. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor alle activiteiten, inclusief het beleggingsbeleid van het pensioenfonds. Het bestuur stelt het beleid van het pensioenfonds vast.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beleggen van de beschikbare gelden in overeenstemming met de beleggingsbeginselen zoals omschreven in deze verklaring inzake de beleggingsbeginselen.

11.2.3. Beleggingsadviescommissie

De Beleggingsadviescommissie, die bestaat uit tenminste één bestuurslid en een extern lid heeft tot taak het bestuur te adviseren over beleggingsaangelegenheden in brede zin. Dit betreft zowel advies over het algemene beleggingsbeleid als over meer specifieke zaken.

11.2.4. Deskundigheid medewerkers

Het pensioenfonds zorgt ervoor dat het in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de juiste deskundigheid die vereist is voor:

- een optimaal beleggingsresultaat;
- een correct beheer van de beleggingen;
- een goede beheersing van de aan de beleggingen verbonden risico's.

11.2.5. Scheiding van belangen

Het pensioenfonds zorgt ervoor dat bij de personen die belast zijn met (de uitvoering van) het beleggingsbeleid geen sprake is van belangenverstrengeling of tegenstrijdige belangen. De personen die belast zijn met (de uitvoering van) het beleggingsbeleid zijn gebonden aan de door het pensioenfonds opgestelde gedragscode. Deze gedragscode voldoet aan de eisen die De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten hieraan stelt.

11.3. Uitvoering

11.3.1. Uitbesteding

Het pensioenfonds besteedt de beleggingen uit aan daartoe geselecteerde externe vermogensbeheerders. Uitbesteding van de beleggingen waarborgt de deskundigheid en de flexibiliteit die de uitbesteding met zich meebrengt. De Beleggingsadviescommissie adviseert het bestuur bij de selectie van externe vermogensbeheerders en vindt plaats op basis van objectieve criteria.

11.3.2. Strategisch beleggingsplan

Als uitgangspunt van het strategisch beleggingsplan geldt de relatie tussen de bezittingen en de verplichtingen van het pensioenfonds. Het bevat de belangrijkste beleggingskeuzes die gemaakt moeten worden:

- De gewenste vermogenssamenstelling naar beleggingscategorieën. Het risicoprofiel van deze vermogenssamenstelling wordt geanalyseerd in het licht van alle rechten en verplichtingen van het pensioenfonds, zowel op korte als op lange termijn;
- De rendementsdoelstelling per beleggingscategorie, tot uitdrukking gebracht in een of meer vergelijkingsmaatstaven;
- In hoeverre het pensioenfonds bereid is de feitelijke beleggingsportefeuille (tijdelijk) te laten afwijken van de strategisch gewenste portefeuille;
- Het valutabeleid.

11.3.3. Algemene uitgangspunten beleggingsbeginselen

Bij de uitvoering van het strategisch beleggingsplan staat de “prudent person” regel centraal. Deze regel heeft de onderstaande uitgangspunten:

- Het pensioenfonds doet de beleggingen in het belang van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden;
- Met betrekking tot belegging van de activa gelden de onderstaande voorschriften:
 - De activa worden zodanig belegd dat de kwaliteit, veiligheid, liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel zijn gewaarborgd;
 - De activa die ter dekking van de technische voorzieningen worden aangehouden, worden zoveel mogelijk op geregementeerde markten belegd op een wijze die strookt met de aard en duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen;
 - De activa worden naar behoren gediversifieerd;
 - Het pensioenfonds belegt alleen in derivaten voor zover deze bijdragen tot een vermindering van het beleggingsrisico of een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken.

11.3.4. Beleggingen

De te beleggen gelden zijn verdeeld in de beleggingscategorieën aandelen, obligaties en (beursgenoteerd) onroerend goed. De beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Een belangrijk anker voor de bepaling van de beleggingscategorieën is de ALM-studie. Daarin wordt elke belegging op basis van risico- en rendementsoverwegingen en het totale effect op de beleggingsportefeuille in samenhang met de totale verplichtingenstructuur doorgerekend op een horizon van 15 jaar. Hierbij wordt ook de robuustheid van de portefeuille getest onder verschillende scenario's.

11.3.5. Grenzen aan beleggingsbeslissingen

Het pensioenfonds maakt, voor zover mogelijk, gebruik van beleggingsfondsen met een ESG-component.

11.3.6. Risicobeheersing

Minimaal eenmaal in de drie jaar wordt er een ALM-studie verricht. Bij deze studie wordt veel aandacht besteed aan de inputvariabelen. Indien nodig wordt tussentijds een update gemaakt. Aan de hand van de uitkomsten herijkt het bestuur van het pensioenfonds vervolgens de beleidsuitgangspunten voor het premie-, toeslagen- en beleggingsbeleid. Indien nodig treedt het bestuur in overleg met sociale partners om de risicohouding opnieuw vast te stellen.

12. INTEGRITEITBELEID

12.1. Introductie

Integriteit is een wezenlijk kenmerk van een professionele en betrouwbare organisatie. Het bevordert niet alleen de efficiëntie, de interne transparantie en samenwerking, maar ook het vertrouwen. Integriteit kan beschouwd worden als een kwaliteitskenmerk. Het bestuur van het pensioenfonds heeft, onder meer op grond van verplichtingen die voortvloeien uit wet- en regelgeving, separaat een integriteitbeleid opgesteld. Dit integriteitbeleid wordt hierna in hoofdlijnen beschreven. Het bestuur van het pensioenfonds heeft tevens afzonderlijk een incidentenregeling vastgesteld. In deze incidentenregeling zijn procedures en maatregelen met betrekking tot de omgang met, en vastlegging van, incidenten vastgelegd. Integriteitbeleid, incidentenregeling, maar ook de vigerende gedragscode en de klokkenluidersregeling zijn weliswaar zelfstandige regelingen maar in feite tevens onlosmakelijk met elkaar verbonden.

12.2. Doelstelling

Doelstelling van het integriteitbeleid is het stimuleren dat verbonden personen op alle niveaus handelen in overeenstemming met maatschappelijk geaccepteerde waarden en normen in het algemeen, met de specifieke waarden en normen die gelden voor het pensioenfonds. Vanzelfsprekend is wet- en regelgeving een minimale eis waaraan voldaan wordt. Standaarden zoals de gedragscode van het pensioenfonds maken deel uit van die regels. De doelstelling van dit integriteitbeleid is handhaving van een door het pensioenfonds zelf opgelegd normenkader. Vastlegging in beleid verschaft inzicht aan interne- en externe partijen over de onderkenning van integriteitrisico's, de genomen beheersmaatregelen en de controle op die beheersmaatregelen.

Het integriteitbeleid heeft tot gevolg dat compliance risico's worden beperkt. Onder compliance risico valt het risico van aantasting van de integriteit en daarmee van de reputatie van het pensioenfonds als gevolg van het niet naleven van die ethische standaarden en toezichtwet- en regelgeving die van toepassing zijn op relaties met de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden, markten en toezichthoudende instanties. Het bestuur van het pensioenfonds stelt zich daarom ten doel om ervoor te zorgen dat wet- en regelgeving, maar ook interne regels en procedures worden nageleefd. Het instellen van een compliance-functie en interne regels zoals de Gedragscode zijn daartoe belangrijke middelen.

12.3. Integriteitrisico's

Op grond van een door het bestuur uitgevoerde analyse zijn de volgende integriteitrisico's onderkend:

- belangenverstrengeling;
- onoorbaar handelen;
- fraude;
- witwassen en terrorisme financiering.

Deze risico's zijn hierna verder uitgewerkt. Daarbij is tevens aangegeven welke maatregelen zijn genomen om, zoveel als mogelijk, deze risico's in te perken dan wel te voorkomen dat deze risico's zich voordoen.

12.3.1. Belangenverstrengeling

Belangenverstrengeling duidt op een situatie waarbij iemand meerdere belangen vertegenwoordigt die een zodanige invloed op elkaar uitoefenen dat de integriteit van het ene of het andere belang in het geding komt. In deze zijn twee deelrisico's te onderscheiden:

1. verstrengeling van belangen van het pensioenfonds en privébelangen;
2. verstrengeling van belangen van het pensioenfonds en de stakeholders (dubbele loyaliteit).

Verstrengeling met privébelangen

Het risico bestaat dat door handelingen of gedragingen de besluitvorming van bestuurders of medewerkers ongewenst wordt beïnvloed. Om deze risico's te kunnen beheersen beschikt het pensioenfonds over een gedragscode, die voor alle aan het pensioenfonds verbonden personen voorschriften geeft ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik van bij het pensioenfonds aanwezige informatie. De gedragscode wordt aan alle aan het pensioenfonds verbonden personen uitgereikt. Nieuwe verbonden personen ondertekenen bij indiensttreding voor ontvangst en kennisname van de gedragscode. Door het geven van voorlichting aan verbonden personen wordt gewerkt aan bewustwording van het omgaan met de gedragscode. Daarmee wordt bereikt dat de gedragscode ook inhoudelijk bekend is bij alle verbonden personen. Tevens wordt de verbonden persoon jaarlijks gevraagd te verklaren dat hij zich in de voorgaande periode heeft gehouden aan de principes uit de gedragscode. De naleving van de gedragscode wordt getoetst door de compliance officer.

Verstrengeling met stakeholders belangen

Dubbele loyaliteit kan besluitvorming van bestuurders ongewenst beïnvloeden met het risico dat de goede naam van het pensioenfonds en/of de belangen van het pensioenfonds of belanghebbenden worden geschaad. Om te voorkomen dat besluitvorming van bestuurders ongewenst wordt beïnvloed door dubbele loyaliteit:

- spreken bestuurders elkaar aan op mogelijke ongewenste loyaliteit;
- wordt in de periodieke zelfevaluatie van het bestuur de dubbele loyaliteit bij besluitvorming aan de orde gesteld;
- bestaat statutair de mogelijkheid om bij disfunctioneren een bestuurslid te schorsen.

12.3.2. Onoorbaar handelen

Onder onoorbaar handelen wordt verstaan het ongewenst handelen waardoor de integere en beheerste bedrijfsvoering van het pensioenfonds wordt geschaad. Daarbij zijn de volgende deelrisico's onderkend:

1. gebruik van voorwetenschap;
2. niet vertrouwelijke omgang met persoonsgegevens;
3. niet moreel of niet ethisch handelen.

Gebruik van voorwetenschap

De goede naam en/of de belangen van het pensioenfonds of van derden kunnen worden geschaad indien verbonden personen gebruik maken van voorwetenschap bij (het aanzetten tot) het verrichten van transacties dan wel de advisering daarover. Om het gebruik van voorwetenschap te voorkomen zijn gedragsregels en procedures opgesteld. Deze zijn vastgelegd in de gedragscode. De compliance officer ziet toe op de naleving.

Niet vertrouwelijke omgang met persoonsgegevens

Het niet vertrouwelijk omgaan met door de werkgever of de verzekerden verstrekte persoonsgegevens kan ertoe leiden dat de belangen van de (gewezen) deelnemers, gepensioneerden en/of het pensioenfonds worden geschaad. Om de vertrouwelijke omgang met persoonsgegevens te waarborgen zijn in de gedragscode algemene gedragsregels opgenomen ter zake van vertrouwelijke informatie. Daarnaast geldt de regel dat persoonsgegevens niet voor andere doeleinden worden gebruikt dan waarvoor deze gegevens aan het pensioenfonds zijn verstrekt. Ingeval van uitbesteding komt het pensioenfonds met de partij aan wie activiteiten zijn uitbesteed overeen dat de door het pensioenfonds aangeleverde gegevens niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Niet moreel of ethisch handelen

In dit kader zijn de volgende deelrisico's te onderscheiden:

1. reputatierisico als gevolg van een door deelnemers, de toezichthouder, of algemene publieke opinie als niet of onvoldoende ervaren ethische beleggingsbeleid;
2. risico van benadeling van derden door (het nalaten van) handelingen van verbonden personen en het daaraan verbonden reputatierisico;
3. risico dat gebeurtenissen en/of handelingen (Incidenten/misstanden) niet aan de kaak gesteld (kunnen) worden, waardoor de belangen van het pensioenfonds of een aan het pensioenfonds verbonden persoon geschaad kunnen worden.

Met betrekking tot hiervoor genoemde deelrisico's zijn de volgende beheersmaatregelen getroffen:

Reputatierisico inzake niet ethisch beleggingsbeleid

Door het pensioenfonds is het vermogensbeheer uitbesteed aan GSAM. Deze vermogensbeheerder integreert milieu, sociale en bestuurlijke factoren in het beleggingsproces en hanteert beleggingsrestricties.

Risico benadeling derden

Er is een klachtenreglement opgesteld ten behoeve van belanghebbenden die de mening zijn toegedaan dat zij op incorrecte wijze zijn bejegend of dat zij in hun rechten jegens de het pensioenfonds zijn geschaad. Daarnaast worden eisen gesteld aan de deskundigheid en betrouwbaarheid van (potentiële) medewerkers, management en derde partijen. De toetsing van de betrouwbaarheid van kandidaat-bestuurders wordt uitgevoerd door De Nederlandsche Bank (DNB). Voorafgaand daaraan wordt door het pensioenfonds, op basis van openbare bronnen, de integriteit van betrokkene beoordeeld.

12.3.3. Fraude

Het risico bestaat dat door frauduleus handelen de reputatie en/of de belangen van het pensioenfonds of van belanghebbenden of derden worden geschaad. Fraude wordt onder geen enkele omstandigheid getolereerd. Indien een verbonden persoon zich schuldig maakt aan fraude heeft dat te maken met de persoonlijke integriteit en heeft dit tot gevolg dat de persoon ongeschikt is voor het vervullen van een functie bij het pensioenfonds. Fraude kan leiden tot een operationeel risico. Toezicht op de naleving van externe en interne regels teneinde te voorkomen dat fraude zich manifesteert is een taak van het bestuur en het bestuursbureau. In het kader van frauduleuze handelingen zijn de volgende beheersmaatregelen getroffen:

- het toepassen van functiescheiding en het 4-ogenprincipe. Dit is ingebed in de Administratieve organisatie van het pensioenfonds;
- het vastleggen van procedures en criteria ter zake van mandatering door bestuurders en medewerkers en delegatie van bevoegdheden;
- het opstellen van procedures en criteria voor het aanstellen van externe vermogensbeheerders. Deze procedures en criteria zijn ingebed in het uitbestedingsbeleid.

12.3.4. Witwassen en terrorisme financiering

Door het pensioenfonds wordt het risico onderkend dat het pensioenfonds of de door het pensioenfonds aangestelde vermogensbeheerders op het terrein van de beleggingen zaken doen met personen, organisaties of instellingen die in verband gebracht zijn met witwaspraktijken en terrorisme financiering. In verband hiermee worden de beleggingen getoetst aan de door de Rijksoverheid en de Europese Unie gepubliceerde aanwijzingsbesluiten/verordeningen en de daarvan afgeleide lijsten van uitgesloten instellingen en organisaties. Indien vermoed wordt dat een vermogensbeheerder belegd heeft of voornemens is te gaan beleggen in een uitgesloten instelling of organisatie zal op last van het pensioenfonds een onderzoek ingesteld worden. Het deelnemersbestand van het pensioenfonds wordt door de pensioenadministrateur (AZL) getoetst aan de door DNB periodiek gepubliceerde 'zwarte en grijze lijsten' op het gebied van terrorismefinanciering. De op voornoemde lijsten genoemde personen ontvangen geen uitkeringen van het pensioenfonds.

12.4. Incidentenregeling

Het pensioenfonds heeft een afzonderlijke Incidentenregeling vastgesteld. In deze incidentenregeling wordt onder incident in ieder geval verstaan:

- a. een (dreigend) strafbaar feit;
- b. een (dreigende) schending van wet- en regelgeving;
- c. een (dreiging van) bewust onjuist informeren van publieke organen;
- d. een schending van binnen Pensioenfonds Rockwool geldende gedragsregels;
- e. (een dreiging van) het bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over deze feiten.

Een incident kwalificeert zich als zwaar incident als er sprake is van:

- a. een ernstig gevaar voor de integere bedrijfsuitoefening van Pensioenfonds Rockwool;

- b. een groot afbreukrisico in de media;
- c. een belangrijke invloed op de bedrijfsvoering;
- d. de betrokkenheid van het Openbaar Ministerie;
- e. fraude;
- f. een aanwijzing van de Toezichthouder, een last onder dwangsom of het voornemen om een bestuurlijke boete op te leggen;
- g. een ander Incident dat een dusdanige impact heeft op Pensioenfonds Rockwool dat afhandeling door de Onderzoekscommissie vereist is.

Bij een (vermoeden van een) incident wordt dit door de aan het pensioenfonds verbonden persoon gemeld bij de compliance officer. Afhankelijk van de aard van het incident wordt dit door de compliance officer gemeld bij de toezichthouder. De compliance officer registreert het incident in een incidentenregister. Incidenten worden door de afdeling/organisatie waar het incident heeft plaatsgevonden afgehandeld met begeleiding door de compliance officer. Zware incidenten worden afgehandeld door een interne of externe onderzoekscommissie. Indien een redelijk vermoeden bestaat dat aan het pensioenfonds verbonden persoon zich schuldig heeft gemaakt aan een zwaar incident, kan een persoonsgericht onderzoek worden ingesteld.

12.5. Rapportage

Na afloop van ieder jaar wordt, naast de rapportage van de compliance officer inzake de naleving van de gedragscode en de incidentenregeling, een rapportage voor het bestuur opgesteld over de naleving van het vastgelegde integriteitbeleid.